

KRISLAI
 Alkanų Maršavimas.
 Moters Kovotojos.
 Kur Buvo Sklokininkai?
 Drg. Karosienė.
 LDSA Vajus.
 Rašo EUGENIJA.

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
 (First Lithuanian Workers' Daily)
 Išeina Kasdien, Apart Sekmadienį

L A I S V Ė

Darbininkai Visų Šalių, Vienykites! Jūs Nieko Nė pralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 301 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Gruodžio (Dec.) 19, 1932 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXII, Dienraščio XIV

Alkanų maršavimas dar kartą įrodė tą faktą, kad darbininkų klasės solidarumas, jos pasiryžimas ir kovingumas nugalėti visus kliūtis, danomas iš valdančios klasės pusės; nugalėti ir priverčia parazitus mainyti savo "dainą," išsižadėti visų grumojimų ir "pažadų," priverčia nusilenkti ir skaitytis su organizuota darbo masių spēka!

Štai kad ir Washingtono ponai per savo spaudą, per radio, bažnyčiose, mokyklose ir visur kur tik buržuazijos balsas pasiekė, bažnyčiose, rėkė, jog "raudonieji nebus įleidžiami šalies sostinėn."

Tik išvakarėse griausmingos demonstracijos "Washington Times" įdėjo straipsnį, kur sakoma kad Washingtono "garbingi piliečiai atlaikė savo susirinkimą ir tenais nutarė, kad tik per mūs negyvas laikus įžengs "raudonoji armija" Washingtonan." Tačiau organizuota darbininkų spēka, jos pasiryžimas maršuoti sostinėn ir įteikti alkanų masių reikalavimus, nežūrint su leidimu ar be leidimo, supurtė tas parazitines žiurkes. Demonstracija įvyko, ir kokia demonstracija! Reikalavimai įteikti kongresui! Nuo griausmingų revoliucinių dainų ir obalsių drebėjo Teapot Dome pamatai! Darbo klasė triumfavo.

Moterys darbininkės maršuotojos (jų buvo apie 10 nuoš. visų maršuotojų) puikiausiai pasirodė, kaip kovotojos, kaip dalis darbininkų klasės, pasiryžusios ginti savo reikalus, nežūrint, kad kristų aukomis suvėrėjusių mušeikų ir policijos. Moterys maršuotojos susidūrė su tomis pačiomis sunkenybėmis, jos buvo įžeidžiamos, išjuokiamos ginkluotų mušeikų. Jos buvo apmuštos ir gazuotos policijos (Wilmingtone ir kitur), tačiau kovos jos nenusigando.

Net buržuazinė spauda sako, kad moterys kovojo kaip "tigerai." Vargą ir nedateklų jos pergyveno kantriai, prisilaikė geležinės disciplinos. Jos įkvėpė daug entuziazmo į maršuotojų eiles, jos daugiausiai "triukšnavo" dainomis ir obalsiais ir tuomis sukėlė karingą ūpą tarpe maršuotojų.

Moterys kovotojos, jūs atlikote savo užduotį pavyzdinčiai. Bravo!

Tarpe maršuotojų pruseikinių sklokininkų ir su žiburium surasti nebuvo galima. Teko išsikalbėti su jaunu draugu iš Kulpont, Pa. Man jis buvo nurodytas, kaip žmogus, pritariantis Pruseikai. Tačiau tas draugas pats pirmutinis mane užklausė "ar čia randasi sklokininkų?" Atsakiau, kad neturėjau "laimės" dar jų matyti. Draugo išsireikšimas buvo charakteringas: "Kur gi jie maršuos su mumis," sakė tas draugas, "jie tik moka liežuviais malti, jiems ten gera, kur saugu, kur šilta, kur nėra pavojaus."

Tiesa, drauge. Vienur, kitur skloka išėjo atvirai prieš Alkanų Maršavimą. Kitur elgėsi demagogiškai, būk tai rėmė maršavimą, bet vieną kitą centą paaukavo, net apsisukę vėl niekino tuos draugas, kurie maršavo. Jie pils kibirą purvo ant pirmaeilių draugų, šmeiš ir niekias Komunistų Partiją, vienintėlį vadą ir gynėją alkanų minių. Jie šlykštūs veidmainiai!

(Tąsa 5-tam pusl.)

Sovietai Nesikiš į Mandžurijos Reikalus

GENEVA. — Čia jau gauta žinių, kad Sovietų Sąjunga nesikiš į Mandžurijos klausimo rėsimą. Sovietų Sąjunga būtų dėjusis prieš to klausimo pirmiaus, bet dabar, kuomet padaryta taika su Činija, tai jos ginčai risti Sovietams neįpuola.

Areštavo Bedarbių Vadą Tom Mann Anglijoje

LONDONAS. — Tom Mann, nacionalis Bedarbių Darbininkų Judėjimo sekretorius ir organizatorius, kuris vadovavo bedarbių maršavimą pereiną rudenį, likosi vėl areštuotas. Jį kaltina "kėlime riausių." Mat, pastaruoju laiku Londono darbininkai vėl ruošiasi maršuoti ir įteikti savo reikalavimus valdžiai. Tom Mann padėtas po 100 svarų sterlingų kaucijos.

Puola Komunistų Partiją Vokietijoje

BERLYNAS. — Nauja Vokietijos valdžia daro viską, kad užpulti Komunistų Partiją. Schleicher, ministras pirmininkas, paskelbė, kad jisai kovos prieš komunistus, kaip prieš vyriausią pavojų.

Argentinoj Ruošta Sukilimas

BUENOS AIRES. — Argentinioj vėl, sakoma, ruošiasi prie sukilimo. Buvęs prezidentas Hipolito Irigoyen likosi areštuotas. Areštuota ir daugiau po pasekėjų. Valdžia praneša, kad sukilimas jau nuslopintas.

DARBININKAI NUKENTĖJO NUO UGNIES PROVIDENCE, N. H.

30 darbininkų likosi be namų, kuomet iškilo gaisras ir sunaikino keletą namų, kuriuose gyveno darbininkai. Čia tokių nelaimių jau kelintu kartu pasitaiko.

Pereitais Metais Amerikos Baltieji Šovinstai Nulincia 37 Juodveidių Darbininkus

WASHINGTON. — Lyg atskiras rases ir tautas. Taip jie padalina darbininkus ir paskiaus išnaudoja. Nulinciuoti negrai yra vieni sušaudyti, kiti užmušti ir paskandinti į vandenį. Patriotų, kurie išauklėti kapitalistinėse mokyklose. Šios gajos žmonių yra taip pat aukos tų kapitalistų propagandos, kuri yra persigėrus net mokyklas ir literatūrą.

Kapitalistai turi naudoti iš paskirstymo darbininkų į ja.

AMERIKOS IMPERIALISTAI SKELBIA POLITINI KARĄ FRANCIJAI IR KITOMS ŠALIMS, KURIOS NEMOKĖJO KARO SKOLŲ GRUODŽIO 15 DIENĄ

WASHINGTON, D. C. — Kuomet Francija atsisakė mokėti Amerikai karo skolas gruodžio 15-tą dieną, tai Jungtinių Valstijų imperialistai bando surasti kitus būdus nubausti Franciją. Senatorius McKellar pasiūlė bilių, kad kiekvienas, kuris važiuoja į Franciją turistais, turi sumokėti \$5,000 už vizą.

Kitas yra sumanymas taip pat panašus pirmam. Šitas Mansfieldo sumanymas reikalauja \$5,000 už vizą. Bet kovas pridėdamas, kad vizas būtų galima išduoti tik ant 60 dienų. Paskiaus, už neišlaikymą šių taisyklių, reikalaujama bausių \$10,000.

Senatorius ruošia naują bilių, kuriuo mano drausti duoti paskolas valstijoms, kurios atsisakė mokėti karo skolas.

Bet kam tie varžymai? Jungtinių Valstijų kapitalistai dažnai važiuoja į Paryžių ir kitus miestus praleisti pinigų, kuriuos čionai gauna per darbininkų išnaudojimą. Per metus laiko jie praleidžia apie \$600,000,000. Todel Amerikos imperialistai mano su laikyti tuos pinigus čia ir pakenkti Francijai.

Manė, kad De Valera Komunistas J. V. Jūreiviai Išžudė Šimtus Darbininkų

DUBLINAS. — Kapitalistai buvo paskelbę, kad De Valera yra komunistas. Į tai atsakė Airijos ministras MacWhite ir pareiškė, kad De Valera nėra "komunistas." Vienok buvo kalbama, kad De Valera turėtų komunistinių tendencijų.

Apie tai, kad De Valera yra komunistas, tai tik padaryta paskalai. Šitas Airijos prezidentas taip pat yra kapitalistinės tvarkos gynėjas, kaip ir kiti buržuajai.

WASHINGTON, D. C. — Jungtinių Valstijų marinių generolas Fuller davė raportą apie jūreivių kovas su Nicaragua gyventojais. Jūreivių, sakoma, šiose kovose, tai yra, beslopinant Nicaragua gyventojus, krito 113. Bet nepasakoma, kiek nužudyta valstiečių ir darbininkų. Jų bus tūkstantčiai.

IŠ LIETUVOS ZARASAI

Biurokratiška Tarnautoja Zarasų arešto namuose tarnauja vietos ponitė, kuri čia užima darbų vedėjos vietą.

Vedėja, matyt, nelabai tesirūpina savo tarnyba, nes jeigu jai yra reikalus išvažiuoti ir toliau, taip pat nelabai tesivaržo. Viršinių mažai bežiūri, nes čia ji esanti paskirta iš ministerijos, kurioj, jos pačios pasakymu, valdininkai tik romanus skaito ir pyknuoja po koridorių vaikščiodami per dienas.

Daug keistenybių tenka nutylėti, nes vedėja vis tiek visko neperpras, tačiau galima, kad ji į visa tai primerkia akį žiūri.

Mergina Puolė po Traukiniu

Nesenai tarp Kauno ir Mauručių po traukiniu puolė pil. Ona Kaušavičiūtė 21 metų amž., gyv. Mastaičių km. Garliavos valsč. Kaušavičiūtėi traukinys nupjovė galvą.

Kalbos apie Sukilimus Manchukuo Armijoje

—SHANGHAJUS. — Pastaruoju laiku vėl yra žinių apie sukilimus Manchukuo armijoje. Manchukuo yra nauja valdžia Mandžurijoje, kurią Japonijos imperialistai savo ginklais įsteigė. Pastaruoju laiku Japonija eina link Sibiro ir Pograničios.

Dar Mažins Veteranų Pašalpas

WASHINGTON, D. C. — Jungtinių Valstijų kapitalistai dar sumanė mažinti veteranų kareivių pašalpa. Veteranų šelpimo komisijos narys Hines pasiūlė kongresui bilių, kad veteranų pašalpos būtų sumažintos ant \$85,857,000 į metus. Tai reiškia, kad jie mažins veteranams, kurie negali pasidaryti patys pragyvenimą, nes jie yra sužeisti.

Smarki Demonstracija Prieš Lenkijos Konsulatą

NEW YORK. — Vidurdienį pereiną šeštadienį įvairių tautų darbininkai surengė smarkią demonstraciją prieš Lenkijos konsulatą; protestavo prieš Lenkijos daromus pogromus žydams ir kitoms tautinėms mažumoms. Demonstracijon suėję bent 2,000 darbininkų. Policija iš pradžios norėjo išskirstyti demonstrantus, bet jie buvo per daug pasiryžę, kad skirstytis. Demonstrantai išrinko delegatus eit pas konsulą ir perstatyti protestus ir reikalavimus. Policija iš karto neleido daugiau, kaip tris delegatus, bet demonstrantai išsikovojo "teisę" pasiųsti vienuolika delegatų.

Mašininiai Šautuvai Prieš Darbininkus Argentinoje

BUENOS AIRES. — Policija puolė darbininkų susirinkimą su mašininiais šautuvais ir gazinėmis bombomis. Susirinkimas buvo laikytas svetainėj, pereiną antradienį, protestui prieš karo pavojų.

Pirmiausia policija areštavo kalbėtoją ir kaltino jį "kurstyme prie sukilimų." Taip pat šiame susirinkime buvo reikalauta geresnių sąlygų, kurios laikytas svetainėj, pereiną antradienį, protestui prieš karo pavojų.

Moterj Nuteisė už Kovą Prieš Skebus

BERLYNAS. — Berlyno teismas nuteisė moterį, kuri jau yra 35 metų amžiaus. Šita moteris, Teresė Struck, laike gatyekarių streiko, sągyvenimo sąlygų, kurios dabar jau negalima panešti, šiame policijos puolime daug darbininkų sužeista ir paskiaus areštuota.

BEDARBIAI DARBININKAI LAIMĖJO DAUGIAU PAŠALPOS KOVODAMI

Nuolatinis Darbininkų Kovojimas, Reikalavimas, Siuntimas Delegacijų, Demonstracijos ir Kiti Kovos Būdai Privertė Ponus Suteikti Daugiau Pašalpos Bedarbiams

WARREN, Ohio. — Šio miesto darbininkai laimėjo daugiau pašalpos del bedarbių. Šiuos reikalavimus vedė Plieno ir Metalo Darbininkų Pramoninė Unija ir Bedarbių Taryba. Šiai kovai naudota įvairios metodai. Bet joje dalyvavo tūkstantčiai darbininkų. Demonstracijoj pasitikimui maršuotojų Court House Parke dalyvavo tūkstantis darbininkų.

Bedarbių Taryba ir darbininkų pramoninė unija įtikino darbininkus, kad jie turi kovoti ir reikalauti daugiau maisto. Paskiaus visi miestelio gyventojai ištikino ir rėmė bedarbių reikalavimus. Todel šitas veikimas ir gelbėjo įtikinti miesto valdininkus, kad bedarbiai negali gyventi nei pusbadžiai už tą pašalpa, kurią jie gavo iki šiol.

Šita kova privertė valdininkus pakelti bedarbių pašalpa nuo 25c iki 75c. Šita pavyzdį turi imti ir kitų miestų darbininkai. Laimėti galima tik kovojant. Todel visi darbininkai turi organizuotis į Bedarbių Tarybas, reikia organizuoti bedarbių blokų komitetus. Paskiaus reikia reikalauti, kad ponai numazintų bedarbiams ir dirbantiems raudas ant namų.

Paryžuje Masiniai Darbininkų Areštai—Demonstracijos prieš Miesto Darbininkų Algų Kapojimą

PARYŽIUS. — Labai mačija buvo pačiame miesto centre. Tad šioje demonstracijoj policija ir areštavo 1,000 darbininkų.

Tai reiškia, kad ir Paryžiaus darbininkai jau pradeda kovoti. Paryžiaus darbininkai turi gerą, kovingą istorinę praeitį. Galima tikėtis, kad Paryžius laukia dar didesnių kovų. Valdžia negali versti, lenda į skolas. Tas skolas nori sukrauti ant darbininkų. Bet iš darbininkų pasitinka didelį pasipriešinimą.

Šiomis dienomis laikraščiai praneša, kad Paryžiuje areštuota 1,000 žmonių. Kodėl juos areštavo? Paryžiaus darbininkams valdžia jau siūlo nukapati alagas. Todel, kad pakelti protestą prieš algų kapojimą, miesto darbininkai suruošė demonstraciją. Demonstracija buvo pačiame miesto centre. Tad šioje demonstracijoj policija ir areštavo 1,000 darbininkų.

Amerika Nori Atskirti Angliją nuo Francijos

WASHINGTON, D. C. — Amerikos Wall gatvės imperialistai bando suskaldyti Europos valstybes, kad geriau jas galėtų smaugti. Ypatingai Angliją nuo Francijos Amerikos kapitalistai nori atskirti. Kongrese yra pasiūlymų ir kalbų, kad su Anglija reikia taikytis, o Franciją palikti užpakalyje.

Litvinovas jau Sugrįžo Maskvon

MASKVA. — Litvinovas, Sovietų Sąjungos užsienio reikalų komisaras, kuris dabar lankėsi Genevoje, jau sugrįžo į Maskvą. Litvinovas grįždamas iš Genevos parsivežė vėl naują sutartį su Činija. Gi kitų valstybių atstovai, kurie buvo suvažiavę į Genevą, nieko nelaimėjo. Jų reikalai dar blogesni pasidarė.

Chiniją Ragina Kariauti Prieš Japoniją

SHANGHAJUS. — Chinijos patriotai vadai skelbia propagandą, kad Chinija turinti kariauti prieš Japoniją. Chinai nacionalistai ragina mases remt Mandžurijos liuosnorus sukilėlius, kurie kovoja prieš Japonijos armijas.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc., Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year \$5.00 United States, six months \$2.50 Brooklyn, N. Y., per year \$7.00 Brooklyn, N. Y., six months \$3.50 Foreign countries, per year \$7.00 Foreign countries, six months \$3.50 Canada and Brazil, per year \$5.00 Canada and Brazil, six months \$2.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kodel ir kaip Turim Laimēt Katalikus Darbininkus Kovai už Duoną ir Prieš Alkį?

Ar bedarbė ir vargas daro skūrtumus tarpe darbininkų delei jų politinių bei religinių pažiūrų? Ne, nedaro.

Neturi darbo masės katalikų darbininkų ir bedievių darbininkų. Visi lygiai nori valgyti, šilumos, pastogės, drapanų. Visus lygiai slėgia ir smaigia šis krizis. Jiems grūmoja bado mirtis, pražūtis po kapitalizmo letena.

Komunistai yra darbininkai. Jie yra laisvų pažiūrų darbininkai.

Jeigu visus darbininkus lygiai smaigia ir bado marina šis krizis, tai turėtų būti visiems aišku, jog mes turime visi susivienyti kovai prieš badą. Katalikai darbininkai ir laisvų pažiūrų darbininkai turi sudaryti bendrą frontą. Komunistai šitą obalsį iškelia augštai ir šaukia tikinčiuosius savo brolius į bendrą kovą. Mes turime pasiekti masės katalikų darbininkų ir laimėti jas kovai už duoną. Visi kiti dalykai yra tik antraeilės ar trečiaeilės svarbos.

Tegul Supratimas apie Religiją Nestovi ant Kelio

Mes, komunistai darbininkai, sakom katalikams darbininkams: Susivienykime ir kovokime už duoną, už savo gyvybę, kurią plėšia iš mūsų klasės žiauriai kapitalistų klasė. Tegul nestovi mums ant kelio jūsų tikėjimas, o mūsų netikėjimas. Svarbiausias klausimas ne tas, kad jūs tikite, mes netikime; ne tas, kad ginėtytis delei religinių pažiūrų tarpe savęs; bet tas, kad išsigelbėti nuo pražūties. Matote, jau dabar tūkstančiai palengva miršta nuo stokos maisto ir pastogės, o tuojais milijonai atsidurs tojų padėtyje. Jau dabar tūkstančiai darbininkų vaikų eina mokyklon nedavalgę ir laipsniškai nyksta sveikatoje. Gelbėkime juos ir save nuo mirties. Pabudavokime galingą proletariato vienybės sieną prieš mūsų visų bendrą priešą!

Šitokia yra Komunistų Partijos linija. Šitaip klausimą statome lietuviai komunistai.

Susilaukėm Prakeiksmo nuo "Naujienų" ir "Klampynės"

Pirmiausia Grigaitis per "Naujienas" paskui Prūseika savo "Klampynėj" (gruodžio 15 d.) išliejo tulžį ant mūsų galvos už kėlimą ben-

dro darbininkų fronto kovai už duoną. Abiejų ta pati daina: komunistai išsižadėjo savo idejų; komunistai atsiklaupė prieš katalikus! Ir vienas ir kitas tyčiojasi iš tikinčių darbininkų ir daro viską, kad dar toliau nustūmus juos nuo kovos lauko.

Prūseikos organas apžvalgoj net gi bando vaduoti Leninu savo priešdarbinikiško nusistatymo linijos pravarymui. Mat, tas reikalinga apdūmimui akų savo pasekėjams.

"Klampynėj" Leninas apverstas augštin kojom. Iš leninizmo padaryta karikatūra. Cituojamas Lenino straipsnis, kuriame sakoma, kad "miniomis reikia duoti visokeriopos medžiagos ateistinės propagandos," kad "reikia versti ir platinti liaudies miniose ateistinę literatūrą" ir t. t. Ir šitie Lenino išsireiškimai badoma paversti argumentais prieš mūsų iškeltą obalsį darbininkų bendro fronto, prieš mūsų šaukimą katalikų darbininkų bendron kovon už duoną ir pastogę. Pagelba šių Lenino pasakymų bandoma pasijuokti iš visų Komunistų Partijos ir lietuvių frakcijos pastangų pasiekti ir laimėti katalikus darbininkus kovai prieš kapitalistinį jungą.

Sukoneveikia Leninizmą

Visų pirma, kodel Prūseika nepasakė savo skaitytojams, kada Leninas taip išsireiškė, kokiose sąlygose ir kur tas savo pastabas taikė? Kodel užtylėjo tą faktą, kad Leninas taip rašė jau po revoliucijos, jau prie Sovietų valdžios? Kodel užtylė tą faktą, kad Leninas tą straipsnį rašė ryšyje su abelna Sovietų Sąjungoj ateistinė propaganda, kad ypatingai valstiečių minias paluosuoti iš po jungo prietarų. Jis rašė ryšį su paširodymu "natjio" žurnalo "Po Marksizmo Vėliava," diskutuodamas jojo tuinį. Kodel užtylė tą faktą, kad net jau prie Sovietų valdžios Leninas tame straipsnyje niekur nesako, jog mes turime ateizmą statyti pirmon vieton, o kitus klausimus padėkime į užpakalį?

Antra, kur ir kada mes užginčijome rolę bei svarbą ateistinės propagandos? Niekur ir niekuomet. Tas faktas, kad ALDD išleido Dr. Matulaičio veikalą apie religiją, parodo, jog mes įvertiname reikšmę rimto, mokslinio aiškinimo religijos istorijos ir rolės klasių kovoj.

Klausimas Aiškus, Kaip Diena

Mes kalbame apie tai, ką daryti dabar, kuomet šešiolika milijonų bedarbių, kuomet masės prispirtos priešienos, kuomet grūmoja joms pražūtis. Mes kalbame apie tai, kaip suvienyti darbininkų klasės spēkas šitoj situacijoj.

Štai kur leninizmas ateina mums pagalbon. Reikia, nehorint Leniną apversti augštin kojomis, įieškoti, ką jis patarė daryti, ką jis nurodė daryti tokiam atsitikime. Ar jis patarė, panašiam atsitikime, panašiose sąlygose, ateizmo skelbimą statyti pirmon vieton? Ne, nepatarė. Ne tik nepatarė, bet griežtai atmetė ir pasmerkė tokią taktiką.

Kaip Leninas Statė Šį Klausimą

Aiškindamas, kaip revoliucinė partija turi atsinešti linkui tikinčiųjų darbininkų, kaip juos reikia stengtis laimėti kovai, Leninas savo straipsnyje "Darbininkų Partijos Atsinešimas Linkui Religijos" 1909 metais rašė:

"Kova prieš religiją neturi būti apribota bei suvesta į abstrakčiai-ideologinį pamokslininkavimą. Tą kovą turi būti surišta su konkrečiai-praktišku klasiniu judėjimu. Jos tikslas turi būti prašalinimas socialių religijos šaknų. Kodel religija pašlaiko tarpe atsilikusiu miestu proletariato sluogsniu—tarpe plačių sluogsnų pusiau-proletariato ir valstiečių? Delei žmonių nežinojimo (tamsumo) — atsakys progresyvis buržuizų, radikalūs bei buržuazinis materialistas. Todel jis ir šaukia: 'Šalin religija!' 'Tegul gyvuoja ateizmas!' 'Skelbimas ateistinių pažiūrų turi būti mūsų vyriausias darbas!'"

Akurat taip šiandien gieda Prūseika ir jo artimi frenantai.

Bet kitaip į tą klausimą atsako komunistai. Leninas tęsia:

"Marksistas gi sako: 'Ne, tas netiesa. Toksai supratimas išreiškia paviršutinius apribojimus buržuazinės kultūros ir siururama jos objektyviškumo. Toks supratimas yra taip negilus ir aiškinas religijos šaknis ne iš materialistinio, bet iš idealistinio taško.'"

Kur Yra Religinės Šaknys

"Moderniškose šalyse religijos pagrindas yra vyriausiai socialis. Moderniškios religijos šaknys yra giliai suleistos į dirbančiųjų masių socialę priešpaudą ir į jų atrodančią visišką aklas jėgas, kurios kas dieną ir valandą atneša tūkstantų kartų baisesnį kentėjimą ir kankinimą delei prastų darbo žmonių, negu kad atnešė nepaprasti atsitikimai, tokie, kaip karas, žemės drebėjimas ir tt. 'Baimė pagimdė dievus.' Baimė akiai veikiančios kapitalo jėgos—aklai, todėl, kad jos veikimo masės negali imatyti—, jėgos, ku-

ri kiekvienam žingsnyje grumoja darbininko gyvybę, o smulkiajam biznieriui 'staigiu', 'netikėtu', 'nepaprastu' sunaikinimu ir bankrutu, palikdama savo pėdsakuose elgetystę, skurdą, prostituciją ir mirtį iš bado—štai kur yra moderniškios religijos šaknys, ko visų pirma ir virš visko nepivalo užmiršti materialistas, jeigu jisai nenori ant visados pasilikti vaikiškoj materializmo mokykloj.

"Joks daugumas skaitymo, nežiūrint, kaip tas skaitymas būtų apšviečiantis, neišraus religijos iš tų masių, kurios yra prispaustos po malančių kapitalizmo darbu ir pavergtos po aklois naikinanciomis kapitalizmo jėgomis, kol tos masės pačios neišmoks kovoti prieš tuos socialius faktus, iš kurių religija išyla—kol neišmoks kovoti suvienytai, disciplinuotai, planuotai ir sąmoningai, kol jos neišmoks kovoti prieš kapitalizmo viešpatavimą visose joje formose."

"Ar jau tas reiškia, kad mokslinės knygos prieš religiją yra žalingos bei nereikalingos? Ne. Visai ne. Tas tik reiškia, kad socialdemokratija ateizmo skelbimą turi prikergti prie svarbesnio darbo—prie išvystymo išnaudojamųjų masių klasinės kovos prieš išnaudotojus."

Leninas pabriežia žodį "prikergti" ir sako, kad tie, kurie nesupranta dialektinio materializmo stebėsis iš tokio pasakymo. Jie nori ateizmo skelbimą kišti pirmon vieton—visur ir visuomet. Bet Leninas atmeta jų nusistatymą. Išvystymas kovos turi stovėti pirmoj vietoj.

Darbininkų Vienybė Virš Visko

Štai kaip argumentuoja Leninas:

"Pavyzdžiui, tam tikro distrikto proletariatas, tam tikro pramonės šakoj, galima padalinti, daleiskim, į pusėtinai klasiniai sąmoningų socialdemokratų avangardą (kurie, savaime aišku, yra ateistai) ir atsilikusią darbininkų masę, kuri tebeturi ryšį su socializmu ir valstiečiais, kuri tebetiki dievui, tebeina bažnycion, arba netgi tebėra po tiesiogine kunigo itaką. Daleiskime, kad šitie darbininkai sudaro Krikščionių Darbininkų Uniją. Daleiskime toliau, kad tokioj vietoj iškilo streikas. Marksistas turi streiko judėjimo pasisekimą pastatyti pirmon vieton, turi priešintis padalinimui darbininkų toje kovoje į bedievius ir krikščionis, turi griežtai kovoti prieš tokį padalinimą."

"Tokiose sąlygose skelbimas ateizmo yra nereikalingas ir žalingas—ne delei siauro išrovavimo, kad nevedus kovos prieš atsilikusius elementus, arba delei to, kad bijojus netekimo balsų laike rinkimu ir tt., bet iš taškaregio einančio kovos progreso—kovos, kuri, moderniškios kapitalistinės draugijos sąlygose, at-

vers krikščionis darbininkus prie socialdemokratijos ir prie ateizmo. Šimtą sykių sekmingiau, negu bile kokie drąsūs ateistiniai pamokslai. Skelbimas ateizmo tokiame laike, tokiose apstovose, reikštų tik lošimą į rankas bažnyčios ir kunigų, kurie smarkiau netrokšta nieko, kaip padalinimo streiko laiku darbininkų pagal jų tikėjimus."

Komunistas turi mokėti pasvert konkretę situaciją. Jis negali vartoti vieną miėrą visiems laikams ir visoms situacijoms. Leninas tęsia:

"Anarchistas, kuris skelbia karą prieš dievą visomis lėšomis, tikrenybėje padeda kunigams ir buržuazijai... Marksistas gi turi būti materialistas, tai yra, religijos priešas. Bet jis turi būti dialektinis materialistas, tai yra, tas, kuris kovoja prieš religiją ne abstrakčiai, ne pagalba abstraktės, grynai teorinės propagandos, lygiai tinkamos visiems laikams ir visoms vietoms, bet konkrečiai, pagrindu tada einančios klasių kovos—kovos, kuri mokina mases geriau, negu bile kas kitas. Marksistas turi pajęgt (mokėti) spręst konkretę situaciją, kaip tokią..."

Šitaip Leninas mokina atsinešti link tikinčiųjų darbininkų. O kokia šiandien Amerikoj situacija? Argi dabar neturi būti mūsų vyriausiu, didžiausiu ir svarbiausiu rūpesčiu suvienyti visus darbininkus kovai prieš alkį, kovai prieš badą? Argi tokiam atsitikime bile koks darbininkų padalinimas į jų tikėjimus nereiškia lošimą į rankas kunigų ir buržuazijos?

Tegul ugnim' spjaudo ant katalikų darbininkų masių Prūseikos ir Grigaičiai. Tegul jie kiršina tas mūsų brolių mases, nes tai jų darbas, kaipo Amerikos imperialistinės buržuazijos agentų. Mes gi komunistai šaukiame tuos darbininkus į bendrą frontą, į bendrą kovą.

A. Bimba.

Darbininkų Organizacijų Žiniai

TORONTO, Ont. — Šiuo metu visos darbininkiškas organizacijos perspėti, kad K. Pempė, buvęs "Darbininkų Žodžio" administratorius, yra išmestas iš "Darbininkų Žodžio" draugijos už sekama prasikalimą; nieko draugijai nepranešęs ir neatsiskaitęs išvyko į Suvienytas Valstijas, kur pravažinėjo keletą dol. Iš ten sugrįžęs, nebeturėjo kuom atsilyginti draugijai priklausanti sumą pinigų.

K. Pempė, išvykdamas, galėjo gerai suprasti, kad jis prasižengia draugijai, jei nieko nepranešdamas, kad išvyksta; taipgi gerai žinojo, kad pravažinėjęs pinigus negalės sugrąžinti. Toks pasielgimas susipratusiam darbininkui neleistinas ir skaitomas prasižengimu prieš visą revoliucinį darbininkų judėjimą. Už tai "Darbininkų Žodžio" draugijos susirinkime nutarta jį pašalinti iš draugijos ir perspėti kitas organizacijas, kad nebūtų jis įleistas į darbininkiškas organizacijas, kol jis atsisais su "Darbininkų Žodžio" draugija.

IŠ KUR ATsirADO TA UGNIS MŪSŲ ŽEMĖS VIDURIUOSE?

Jeigu daleisti biblijos pasakoms, kad "dievas sutvėrė žemę" ir visą pasaulį, tai ugnį sutvėrti jisai visai pamiršo. Nei tada "dievas" neatsiminė apie ugnį, kada žemė, anot biblijos, buvo "pūsta ir tuščia ir buvo tamsu ant gilybės." Reiškia, "dievas" paliko žemę be ugnies-atšalusią! Jei kas nori persitikrinti, lai perskaityt pradžioje biblijos 1-mą skyrių.

Bet tikrenybėj, žemės tik paviršius kiek atvėses ir sukietėjęs, o vidurys ugninis; susideda iš neišpasakyto karščio sutirpusių medegų. Mokslo yra pripažinta, jog per pratrūkimus žemės plutos vanduo, prisigriebęs prie vidurio ugnies, virsta garais, ir gimdo didžiausią pajėgą žemės viduriuose; nuo to paeina žemės drebėjimai (tūli ir nuo mėnulio pritraukimo), ir praplėsimai vulkanų, išmetant lauk ugninę materiją—vadinamą lava. Vulkanų veikiančių ir užgesusių yra įvairiose žemės vietose—yra jų ir jūrių-okeanų dugnuose.

Ne tik tas parodo, jog žemės viduriuose neišpasakytas karštis, bet dar mokslo tyrinėjimai pariparodo, kad kasant stačiai gilyn į žemę, temperatūra kyla, siluma didinasi po 1 Celsiaus termometro laipsnį ant kiekvieno 100 pėdų. Taip kylant temperatūrai, gilumoj kokių 5 mylių, turi būti toks karštis, kad visoki akmens uolos tur būt sutirpė.

Iš tų faktų aiškiai matom, kad žemė nėra gatavai stojasi, tik ištartu žodžiu ten kokio avasiškijos išsvajoto dievo.

Žemės sutirpęs vidurys parodo, kad ji kada buvo visa žerėjančios ugnies, kaip matome saulę. Astroonomijos mokslas su išbultais instrumentais yra ištyrinėjęs, ir jau abejonės nėra, kad visos iki šiol žinomos 8 planetos; Neptūnas, Uranus, Saturnas, Jupiteris, Marsas, Žemė, Venera ir Merkurus, yra lygiai tos pačios medegos elementų, ką ir saulė. Fiziškas klausimas, pagal tos šakos mokslo ištyrimus, ant visų laipsniškame sąlygų vystymosi toks pat. Tas duoda tvirtą pamatą, pagal gamtos, istatymus, spėjimų tikrumui, kad šios visos planetos kada nors, buvo išvien susilieję su saule. Tad saulė savo didumu, gaminiai liepsnojanti, turėjo užimti plotą iki jos pirmutinėi planetai Neptunui, kitais žodžiais, iki Neptuno orbitai (ratui), kurios jis dabar laikosi bekeliaudamas aplinkui saulę. Gi tas neišpasakytas didumo rutulys saulė, besisukdamas aplink savo ašį (savo vidurį) ir iš paviršiaus vėstant, keičiantis iš gazonio į skystą, pradė-

jo nesuspėti su viduriu sukstis, ir turėjo atsiskirti aplink visą, pavidale žiedo. Toliaus vėstant, žiedas traukėsi, ir silpnesnėj vietoj, turėjo pertrukt, susitraukiant į kamuolį-planetą.

Ir taip per milijonus metų saulė gimdė savo sūnus ir dukteris-planetas.

Mūsų planeta žemė, 6-ta atsiskyrus nuo saulės tokiu pat būdu. Iš pradžių ji buvo dalinai liepsnojanti gazu. Toliaus aušdama persikeitė į kamuolį iš degančio skystimo, tokio, kokiu ir dabar išsiveržia iš vidurių žemės, per vulkanų kraterus, lava; gėzai pavirtę į skystimą, kaipo sukesni už pasilikusius dar gazus, užėmė žemės vidurį arba branduolį, aplink kurį susirinko dar pasilikusios gaziinės medegos. Auštant toliaus, tasai skystas branduolys ant paviršiaus užsidedgė kieta pluta, kaip ir serdoku. Užsilikusios dar apskrėjančios branduolį gaziinės medegos (atmosfera), atskirtos nuo karšto vidurio kieta pluta, pradėjo smarkiau aušti ir todėl vanduo, kuris pirmiaus delei didelių karščių, laikėsi tik kaipo garas, auštant toliaus, susilašino ir puolė ant sukietėjusios plutos, jau pavidale smarkių lytų, kurių vanduo ir apsėmė visą žemės paviršių.

Kieta pluta, gulinti ant skysto dar branduolio, kuris aušdamas traukėsi, turėjo visai susitraukti; kaip oda ant senelio veido. Vanduo rinkosi į dubimuse susiraukšlėjusio žemės paviršiaus, ir padirbo okeanus, jūres, bei ežerus. Iškilusios gi paviršiaus vietos, padarė kietžemius ir jų kalnas.

Nors vanduo jau ir buvo susiformavęs į okeanus-jūres, bet žemės pluta vis dar buvo plona ir ant tiek karšta, kad vanduo visur vėnė sunkuliav! Vietomis po vandeniu, pluta sutrūkdavo, ir visą jūrą paversdavo garais, išmetant į padanges šalton erdvę; kur atvėses ir persikeitęs vėl į vandenį, krito atgal ant žemės ir jos karštį toliaus slopino. Tą kovą tarp žemės karščio ir erdvės šalčio, kur vanduo didžiausią rolę lošė, amžių amžiais prirėgė žemės paviršių ir jos atmosferą tinkamu augmėnims, pagalijaus ir gyvūnams—iš kurių yra išsivystę ir žmonės.

A. Arbačiauskas.

Vienų Metų Planas jau Gatavas

MASKVA. — Sovietų Sąjunga jau pagamino planą veikimui ir pramonės budavojimui sekanciais metais, tai yra 1933 metais. Šiais metais, sakoma, kad Sovietų Sąjungos daugiau dė dėsmės ir sustiprinimą kai kurių pramonės šakų.

"Darbininkų Žodžio" draugijos valdyba: Sekretorius J. Valunas, Išdinininkas J. Kevėža.

Draugės Karosienės Ispūdžiai apie Garsųj Sovietų Sąj. Miestą Baku

Kas nežino šiandien apie Baku. Tai tarptautinės svarbos miestas. Čia pasaulij garsiausi aliejaus šaltiniai, į kuriuos žiūrint varvina seilę Amerikoje Standard Oil Kompanija, o dar godžiau žiūri Anglija. Juk neveltui Anglija siuntė savo kariuomenę ir rėmė baltagvardiečių armiją 1918 m., kuri darė intervenciją Sovietų Sąjungoje iš pietų pusės. Anglijai taipgi labai reikėjo uosto ant Juodųjų jūrų.

Dar prieš revoliuciją miestas Baku jau buvo proletariato centras Rusijoje. Miestas įsteigtas penktam šimtmetij. 1806 metais Baku tapo prijungtas prie Rusijos, bet tik 1872 m., kuomet tapo išrastos aliejaus pumpos ir prasidėjus vystytis aliejaus pramonei, tapo svarbiausiu miestu Rusijoje.

Prieš revoliuciją aliejaus pramonė priklausė įvairiom firmom, kurios konkuravo viena prieš kitą. Daugiau pusė viso aliejaus gamybos Baku priklausė Rusų Generali Aliejaus Korporacijai, kombinatas, kuris buvo valdomas svetimšalės firmos—Royal Dutch Shell Corp. Gamyba buvo labai neekonomiška, o darbininkus kapitalistai be galo išnaudojo. Ne syki buvo streikai ir darbininkų pasipriešinimai. Baku tad buvo centras skaitlingo gerai organizuoto proletariato, kuris vėliau lošė svarbią rolę Azerbaidžian'o revoliuciniam judėjime.

Dabar visa aliejaus pramonė sujungta viename kombinatė—Azneft. Nuo 1921 m. kuomet prasidėjo atbudavojimas aliejaus pramonės, visi aliejaus šaltiniai permainė išvaizdą. Persimainė išvaizda ir tų laukų. Iš dviejų šonų miestas apsuptas augštom pumpom, kaip kokia tankia giria, kur pumpuojamas juodas aukšas. Tie šaltiniai neišsemiami ir nuolatos vis randa naujus.

Visur, kur tik buvo galima, mašinos pakeitė darbininkus. Visos pumpos elektrifikuotos. Gariniai įtaisymai išmesti ir aliejaus laukai, kurie pirmiau buvo visuomet apsupti dūmais, dabar jau švarūs. Lankėm taip vadinamą Juodą Miestą. Tai Baku priemiestis, kur aliejaus valymo aparatai (refinerijos) išstatyti. Pirmiau šis Juodas Miestas nematydavo saulės, nes juodi dūmai iš fabriko buvo apsupę, todėl atatikto tas ir vardas. Dabar Juodas Miestas jau dingo. Elektrifikacija davė naują miestą Sovietų Sąjungai. Geresni namai atremontuoti, prasti, apgriuve, išgriauti visai ir jų vietos naujų pristatyta. Naujų sodelių ištaisyta. Darbininkam darbo sąlygos pagerėjo, nes susitrupeino darbo valandos

iki 7-8 dienos, jų algos pakilo.

Daug naujų aliejaus valymo fabriku įsikūrė. Ne tik išėmimas aliejaus iš žemės, bet pastatyta fabrikai naujai gamybai, kurios dabar jau išdirba brangesnius produktus, kaip tai, benzinas ir įvairūs švaresni aliejai. 1931 m. 10 tokių valymo fabriku buvo paleista darban. Aliejaus pramonė čionai jau išsiplėtojo už Baku ribų. Daugybė fabriku išdygo Kaspijos jūrų pakraščij. Aliejaus dūda išvesta iš Baku į Batum, idant tuomi atpiginti transportaciją ir neužgrūsti gelžkelį, kuris ir taip apsunkintas vežimui įvairių produktų.

Baku aliejaus pramonė išpildė savo penkmetį planą į du ir pusę metų. Išdirba daugiau kaip du syktiek, kaip buvo prieš karą 1913 m. Jau aplenkė visas šalis pasaulij, apart Jungtinių Valstijų. Gamyba pasiekė 40 nuosimčių viso pasaulio aliejaus gamybos.

Daugiau kaip pusė viso Azerbaidžian'o proletariato yra susikoncestravus Baku mieste. Prieš revoliuciją šis miestas turėjo 300,000 gyventojų, o dabar jau turi 730,000. Miestas padalintas į modernią, pusiau amerikoniško tipo, kur gražūs balti cemento namai,— ir į seną miestą, kur stūkso seni (žinoma, daug atremontuoti) namai. Čia gatvės siauros, vingiuotos, ne retai dar daugiau pasiaurinamos atsiikišusiomis bažnyčiomis. Turbūt buvo statytos tikslu, kad ir girtam ir aklam būtų galima be klaidos surasti, taipgi priminti "griekninkam," kad neštų greičiau pinigų del atleidimo.

Senų istorinių bažnyčių čia be skaičiaus randasi, bet jau 80 nuosimtis jų nenaudojamos. Kaip kurios jos bus paliktos ir paverstos į muzėjus, kitas griaus, idant duoti kelią naujai statybai. Tas senas miestas apsuptas tvirtovės siena, kuri dar nebologam stovj.

Čia senoj dalyj dar stovi buvęs palocius Shirvan Chano, kuris buvo paskirtas valdyti šį kraštą. Palocius arti Kaspijos jūrų ant gražaus kalnelio—taipgi dar geram stovj. Namas dviejų aukštų, pastatytas iš geltonų akmenų. Apačioj matomai buvo tarnų gyvenami kambariai, skladas ir arklydė, kur matomai geresni kariniai arkliai buvo. Viršųj dvi didelės svetainės ir labai interesingas kambarys, kur buvo chano "tronas." Kambarys statytas kampų kampais ir labai augštas. Aplinkui sienose įtaisytos kedės. Sienos ištaisytos karinėmis figūromis ir nesuprantamais piešiniais. Iš kambario gražus balkonas, nuo kurio galima matyti visą Baku miestą, kalnus, ūkes ir jūrą.

Netolimai nuo šio palocius buvo chano teismabuti. Čia be skaičiaus daug didelių išpuostų marmurinių stulpų. Gal būt tam, kad daugiau įbauginti kalinį, parodant valdono spėką, kuomet įveda į tokį jam nematytą išpuosimą. Lauke arti šio teismabučio randasi keli išdžiūvę šuliniai, kurie buvo naudojami įkalinimui prasikaltėlių.

Baku mieste randasi ne tik aliejaus išdirbystė, bet yra didelė audinycia, siuvinimo fabrikas, cukraus dirbtuvėlė ir daugelis kitų. Dabar statoma milžiniška skerdykla ir kepykla.

Netoli Baku, ant Kaspijos jūrų kranto, yra daugybė ligininių ir poilsio namų. Pasakojo, kad čia gamta stebėtinų špų iškerta. Čia yra gvyvulkanų, delei kurių veikimo jūrų krantas tankiai pakyla ir nupuola. Pakraščij salukės iškeltos iš jūrų dugno. Viena tokių iškelta dar tik 45 metai atgal. Vietomis pakraščij jūrų vanduo verda, kaip puode. Čia už tai labai sveikos maudynės, ypatingai gydymui reumatizmo.

Lankėm vieną tokių poilsio namų. Tai ne tik poilsio namas, bet sykiu ir kultūros centras, nes apart kambarių, paskirtų guoliui bei vanom, čia randasi didelė skaitlykla, kur tūkstančiai knygų, žurnalų ir laikraščių prikrauta. Puikiai įrengtas gimnastikos kambarys, paveikslų galerija, didelė susirinkimui svetainė. Taipgi įrengtas atviram ore teatras, kur kas vakaras rodomas kino (krutami paveikslai) teatras bei koncertas.

Vienas tų namų pavestas kūdikų priežiūrai. Kurios motinos, atvažiuodamos į poilsio namą, atsiveža savo kūdikius, jie prižiūrimi ir mokinami. Niekas netrukdo darbininkei gauti poilsį Sovietų Sąjungoj.

Aplinkui šituos poilsio namus apsodinta eglaitės, medeliai, vaisiniai medžiai ir įvairios gėlės, kurių tarpe įrengti fontanai.

Visa šita grožė į porą metų turės būti nugriauta, nes surado stiprią aliejaus sriovę, tekančią po šiais namais. Bet pirma pastatys kitus, dar puikesnius namus poroj kilometrų nuo šios vietos.

Į šiuos namus suvažiuoja Baku darbininkai, kuriems gydvtojai įsako, kad reikia poilsio. Ne tik tie čia būna, kuriem prirašo ant savaitės, mėnesio ar tam panašiai, bet daug čia atveža tokių, kurie dienom dirba ir mes skaitytume sveikais, bet čia gydytojų pripažinti fiziškai nedrūti. Jiems įtaisytos lovos lauke. Išsimaudę ir pavalgę specialiai pagaminto valgio, jie miega atviram ore, o rytmetį juos nuveža į darba. Tokiųjų priežiūrą gaudami, darbininkai sudrūteja. Reiškia Sovietų Sąjungą pakelia darbininkų sveikatą, kuomet iš mūs kapitalistinėse šalyse paskubos tempas išsunkia paskutinę spėką ir paskui darbdaviai išmeta ligotus į gatves.

10 d. spalū, kuomet Jungtinių Valstijų Vyriausias Teismas turėjo svarstyti naujo teismo reikalavimą 9 negram jaunuoliam, mūsų grupė buvo užkviesta į Schmidt mašinų dirbtuvę kalbėti. Susirinko apie 1,500 darbininkų ir klausėsi Loren Miller, Thompson ir kitus mūsų grupės aiškinant apie negrų pavergimą Amerikoje. Jų paskirtas

kalbėtojas perskaitė protesto telegramą prieš šį persekiojimą ir reikalavimą paliusuoti tuos jaunuolius. Ši telegrama su entuziazmu buvo priimta ir pasiūsta Jungt. Valst. Vyriausiam Teismui.

Išbuvę 5 dienas šiam interesingam mieste, apleidžiame kelionei į Tiflįžą.

K. B. Karosienė.

Francijos Studentai prieš Karo Skolas

437
PARYŽIUS. — Francijos patriotinė studentija kėlė protestus prieš mokėjimą karo skolų Amerikai. Demonstracijoj reikėjo areštuoti net 500 studentų, bet greitai jie buvo paleisti.

Francija kelia ūpą prieš Amerikos imperialistus.

Senų Laikų Valstas
Palengvina Gėlimą Peinose
"Per du metus lankino mane smeltinis skausmas nuo baisaus gėlimo peinose. Išbandijau visokius lėmetus, bet nė vienas nepagerbėjo man. Drągas rekomendavo man L. Karo Pain-Expeller ir tik po dviejų išsteptimų juami visai mano skausmai pranyko. Pain-Expelleris yra geriausias iš visų lėmetų."
J. B.
Lockport, N. Y.

PAIN-EXPELLER

A. L. D. L. D. VAJAUS IŠPARDAVIMAS KNYGŲ

ALDLD vajas metu skelbia naujai nupigintą išpardavimą knygų. Kuopos ir platinotjai—platinkite. Darbininkai, parsitraukite, skaitykite ir švieskitės. Kas dabar stos į ALDLD, tas gaus DOVANŲ.

\$4.50 Vertės Leninizmo Raštų už \$1.00

- Komunizmo A-B-C.** Parašė N. Bucharinas. Tai geriausias klasinis vadovėlis. Išdėsto kapitalistinės tvarkos ydas, iš kur kyla bedarbės ir karai. Turi 208 puslapių ir gražiai apdaryta. Kaina buvo \$1.50. Dabar 25c.
- Leninas, Jo Gyvenimas ir Darbai.** Parašė M. Jaroslavskis. Kiekvienas darbininkas privalo ją perskaityti. 432 puslapių, gražiai apdaryta. Kaina buvo \$2.00. Dabar 50c.
- Lenino Raštų vienas tomas** lietuvių kalboje. Visos trys knygos tik \$1.00

Istorija Amerikos Darbininkų Judėjimo

- Istorija Socializmo Suvienyotose Valstijose.** Knyga ant geros popierio ir verta kiekvienam perskaityti. 450 puslapių, gerai apdaryta. Kaina buvo \$1.50. Dabar 25c.
- Klasij Kovos Istorija Amerikoje.** Parašė A. Bimba. Kiekvienas darbininkas ir darbininkė privalo perskaityti šią knygą. Gražiai apdaryta ir turi 608 puslapių. Kaina buvo \$2.25. Dabar 50c.
- Darbininkų Brošiūrų už 25c.** Visos už \$1.00

Darbininkų Sveikata už \$1.00

- "Darbininkų Sveikata."** Šią knygą parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Geriausia knyga apie žmogaus kūno subudavimą ir užlaikymą sveikatos. Atspausdinta ant labai geros popierio ir turi daug paveikslų. 628 puslapių. Gerai apdaryta auksu viršeliais. Kaina buvo \$3.00. Dabar pašaliniamis \$1.00.
- ALDLD kuopoms ir nariams tik 25c**

\$5.00 Vertės Marksizmo Raštų už \$1.00

- Liudoviko Bonaparto Brumerio -18-ji ir Piličių Karas** Francijoje. Parašyta K. Markso. Būtinai reikia skaityti kiekvienam darbininkui. 360 puslapių, apdaryta. Kaina buvo \$2.00. Dabar 25c.
- Istorinis Materializmas.** Parašė H. Gorter. Knyga turi 200 puslapių, gerai apdaryta. Būtinai turi perskaityti kiekvienas klasiniai sąmoningas darbininkas. Kaina buvo \$1.50. Dabar 25c.
- Karlo Markso Teorjos Sistema.** Parašė L. B. Budin. Labai naudinga ir reikalinga knyga. 336 puslapių, apdaryta. Kaina buvo \$1.50. Dabar 25c.
- Vienas tomas Lenino Raštų 25c**
- Visos knygos tik \$1.00**

Ketrios Knygos Apie Religiją už \$1.00

- Religija.** Antras tomas. Parašė Dr. S. Matulaitis. Knyga turi 250 puslapių. Gražiai apdaryta. Išaiškina iš kur atsirado visokie "šventieji", "stebūklai", "šventės" ir tt. Tikras šaltinis žinių apie tikėjimą. Kaina \$1.00
- Kungo Išpažintis.** Parašė buvęs kunigas P. Vilūnas. Tai gana įdomi knygelė. Puslapių 56. Kaina 20c
- Komunizmas ir Krikščionybė.** Parašė vyskupas W. M. Brown. Knygoje yra daug faktų apie tikėjimą. Apdaryta. 224 puslapių. Kaina buvo \$1.25c. Dabar 25c
- Naudotojų Tikyba.** Turi 32 puslapių. Naudingiausia knygelė apie tikėjimą. Kaina buvo 10c. Dabar 2c
- Visos ketrios kartu už \$1.00**

Gamtos ir Mokslo Knygos už 50c

- Pasaulio Stebuklai.** Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Knyga labai naudinga ir verta kiekvienam darbininkui bei darbininkei perskaityti. 416 puslapių. Apdaryta. Kaina buvo \$2.00. Dabar 50c
- Atmosfera Arba Oro Gazai ir Jų Ypatybės.** Parašė Dr. A. Petrika. Turi 128 puslapių. Gerai apdaryta. Kiekvienam patartina perskaityti. Kaina buvo 75c. Dabar 10c
- Abi knygos kartu perkant 50c**

Įdomiausi Atsiminimai už \$1.00

- Caro Kalėjimuose.** Parašė V. Kapsukas. Tai įdomiausia knyga apie Rusijos caro laikų viešpatavimą, darbininkų kovas ir ant jų puolimus, bei kankinimus kalėjimuose. 320 puslapių. Gražiai apdaryta. Kaina buvo \$1.75. Dabar 50c
- Bolševikai.** Parašė Aleksejev, vertė V. Lienius. Knyga tikrai išspaudos. Tai atsiminimai iš piliečių karo Rusijoje. Labai naudinga ir patraukianti knyga. 364 puslapių. Kaina 50c
- Abi knygos tik \$1.00**

Istorijos ir Politikos Raštai \$1.00

- Socialdemokratijos žlugimas ir Revoliucinės Kovos Vokietijoje.** Knyga labai įdomi, nes joje aprašoma Vokietijos socialpatriotų išdavystės ir kovos po karo. Turi paveikslų. 280 puslapių. Apdaryta. Kaina buvo \$1.25. Dabar 25c
- Politinės Ekonomijos Pamatai.** Parašė F. Valksnoras. Labai naudinga ir reikalinga kiekvienam perskaityti knyga. 256 puslapių. Apdaryta. Kaina buvo \$1.50. Dabar 25c
- Naujo Karo Gaisras.** Parašė D. M. Solomskas. Naudingiausia knygelė apie dabartinę pasaulinę padėtį: Karą Mandžurijoje; psekėms pereito karo ir naujus prisirengimus prie karo. Turi 64 puslapių. Kaina 20c
- ALDLD kuopoms ir nariams tik 10c**
- Rusijos Istorija.** Parašė Pokrovski. 320 pusl. Labai naudinga. Kaina buvo \$75. Dabar 50c
- Visos už \$1.00**

Lenino Raštai už \$4.00

- Lenino Raštai lietuvių kalboje** išleista sekamuose leidiniuose: **Marksizmo Pamatai; Darbininkai ir Valstiečiai; Marksizmas ir Tautinis Klausimas; Kokia Turi Būti Darbininkų Partija; Marksistai ir Menševikai; Marksistai ir Liudininkai; 1905-6 Metų Revoliucija; Profesinės Sąjungos; Jaunimas; Imperialistinis Karas; Nuo 1905 iki 1917 Revoliucijos; 1917 Metai ir Revoliucija; Komunistų Internacionalo Kūrimas; Pirmi Sovietų Žingsniai; Proletariato Diktatūra; Sovietų Valdžia ir Komunistai; Partijos Organizavimas ir Proletariatas ir Valstybė.** Visi raštai pirmiau kainavo \$10.00. Dabar \$4.00
- Kas nori gali pirkti ir skyrium po kelias.** Kaina kiekvienos knygelės 25c
- Pas mus galima gauti ir visas brošiūras išleistas "Balso" ir Lietuvos Kom. Partijos.**

\$3.00 Vertės Brošiūrų už 50c

- Janonio Raštai.** 112 puslapių. Kaina 15c
- Samdomasis Darbas ir Kapitalas.** 64 pusl. Kaina 5c
- Kas Kaltas; Markso Kapitalas; Areliai ir Profesinės Sąjungos** visos brošiūros nupigintos nuo 10c iki 1c
- Septynetas Pakartųjų.** 56 puslapių. Kaina 5c
- Paryžiaus Komuna.** 66 puslapių. Kaina 5c
- Tautų Liuosuotojai.** Kaina 2c
- Nepriklausomos Lietuvos Kalėjimuose.** 64 p. Kaina 5c
- Vienas numeris "Priekalo".** Kaina 20c
- Visos kartu perkant tik 50c**

Galima traukti ir pasirenkant bile knygą. Kas dabar stos į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją, tas gaus BILE SETĄ KNYGŲ Veltu, kaip dovaną. Kas pirks nemažiau, kaip TRIS SETUS, arba \$3.00 vertės, tas gaus TIK UŽ \$2.50.

Ceklus ir money orderius išrašykite vakaru J. J. Kashkevich ir siųskite su užsakymais sekamu antrašu:

D. M. SOLOMSKAS

46 Ten Eyck St.,

Brooklyn, N. Y.

Police Brutality

The Hunger Marchers Fought Back and Won.

C. J. STRAUSS

On the march to Washington, one thing that attracted first attention was the tactics employed by the police. All along the way one could clearly see the real function of the police—the purpose for which they are maintained by the capitalists. They are not, as many people still think, the staunch protectors of the public and the preservers of peace and order, but the sole protectors of private (Capitalist) interests. By means of police, the bosses are able to terrorize the great masses of workers, by breaking up workers' demonstrations with their clubs, machine guns, and tear gas—thus by all means suppressing our class struggle.

But the thing that predominated over this was the determination and militant struggle on the part of the marchers. It was the realization of their important mission and the grim determination to carry it out in face of all obstacles that resulted in the success of the march.

All along the way, the police tried to provoke trouble, and at the slightest pretense attacked the marchers and arrested the leaders, hoping to smash the march. At the very start of column 8, the New England Delegation, in Boston, Mass., the demonstration was broken up and the leaders seized and held for deportation. But the leadership was filled and the march was started.

When the New England Column reached New Rochelle, N. Y., they were greeted by all the police of the city. At the square where the meeting was held—were lined up the fire trucks, police patrols, riot squads, machine-guns and tear gas. Here the police tried to provoke trouble and end the march in its infancy. But the marchers were not looking for trouble—their task was to get to Washington and present their demands to the Congress and Senate. Here the marchers showed their great proletarian discipline by completely ignoring the base tactics of the police.

The marchers did not encounter any actual fights with the police until the contingent reached Wilmington, but it was clearly evident that the police spared no effort to provoke trouble. The marchers, although not looking for trouble, showed the police that they were not afraid and ready to fight back any attack by the police.

On reaching Wilmington the marchers were notified that no permit had been granted for a street demonstration so the leaders demanding their constitutional rights said — "We will march—permit or no permit." So the marchers lined into one solid rank that reached almost a mile and started to parade through the streets, before the police fully realized what had happened. The police impressed by the number and the splendid discipline of the group thought twice—and dared not to break up the demonstration. But they did not drop the matter there. They waited till dusk had enwrapped the town and then prepared to do their dirty work. Through their stool-pigeons they learned that the marchers were broken into five or six groups and sent to various halls in different parts of the city where they were to receive their final meal of the day and get ready for a

night's rest.

They learned that the weakest group was housed in a Polish Church. In this building were all the women of Column 8 and a few of the men delegates from New England. A street meeting was opened on the steps of the church. Immediately the police tried to arrest the speaker. The marchers were instructed not to resist the police—let them arrest the speakers as they would be released in the morning as they were within their rights. This was most annoying to the police, so they planted a stool-pigeon in the crowd to provoke the desired bloodshed on the part of the police. This stool-pigeon threw a milk bottle which presented the desired opportunity for the police to start bloodshed.

The police armed and prepared to take advantage of such an occasion, began to club the speaker and the rest of the marchers. As only a few were on the outside, the police had little trouble in subduing them. But they were not so successful when they tried to get inside the church building. The workers held off the first and second attack of the police. The workers had made a perfect barricade. For the fight the women deserve first honors for they fought like tigers. The police seeing the futility of their efforts, resorted to tear gas. What a marvellous display of "bravery" on the part of the police, attacking our women with tear gas. In this fight the marchers showed their preparedness by coming out victoriously. Even the local capitalist newspaper of Wilmington acknowledged that the police got the worst of the scrap. It was the determination on the part of the workers to fight and even die for their right to live. Again the police failed miserably in their attempt to smash the hunger march.

So Column 8 proceeded on to Washington the next morning. The police in Baltimore saw the failure of the Wilmington police in their task, showed the friendliest attitude towards the marchers. But Washington was a positive repetition of the tactics of the Wilmington police. About two miles from the capital, the marchers of columns 7 and 8, column 7 joining in at Baltimore, were met by the police of Washington. Major Brown, chief of police, surrounded by a heavy guard told the marchers that he would escort the marchers to Washington through a short cut. So following the expensive motor-car of Maj. Brown, the parade turned in from the main highway on to New York Avenue.

After proceeding about two miles, the delegation was greeted by about a hundred police who blocked the road and refused to allow the marchers to enter the city. These police were armed with machine guns and tear gas. Against such an armed force the situation was hopeless. It was not that the marchers were afraid to fight, as they had already shown that they were ready at any time to strike back, but that it would have been a useless bloody fight. The police were prepared to make it more bloody than the last Bloody Thursday. So the marchers decided to camp on the highway for the night. Nothing could discourage the determined fighting representa-

tives of the sixteen million unemployed workers of the United States.

On the wind-swept highway on one side a high embankment lined up with police equipped with tear gas and guns—the other side a drop of about 30 feet, at the bottom of which was a railroad—and roped in about a mile of the highway, the marchers were virtually held prisoners and forced to spend the next two nights. Not even the bare necessities of life were furnished for the 3,000 delegates, in an effort by the police to discourage the marchers and force them to turn back. But the marchers represented the starving masses in America and they must carry out their obligation—to present their petition to highest governing bodies on Capitol Hill.

The police upon seeing that the marchers would not be discouraged by the hardships of exposure and scarcity of food and water, tried all sorts of methods to provoke a fight and thus give them an opportunity to drive them out of Washington before they had a chance to present their demands to Congress. When the trucks were sent out for food and water, the truck drivers were abused, the tires punctured by ice-picks, the signs torn off the trucks and every other possible means to start trouble.

During the stay of two days in the camp, the police even threw three tear gas bombs into the ranks of the marchers. Their explanation to the press was that it was purely accidental. In throwing their bombs, their purpose was twofold. Firstly, to try to stir up trouble and secondly, to experiment with the wind and determine from which position the greatest possible results.

Because the rulers refused to let us have a hall in the city, the marchers were forced to hold their conference on the highway. So the delegates lined up around the crude benches that were used for platform. The conference was carried on in a very orderly fashion. Still the police were up to their low handed tactics, trying their damnest to start trouble. As the conference proceeded, the police began to throw stones into the horde of delegates, and shouted all sorts of slanderous remarks at them. Only the strict discipline on the part of the marchers averted a repetition of "Bloody Thursday." So the police retired to their fires, as the air was getting chilly, a very disappointed and sad lot.

The mass protest against the maltreatment the marchers were receiving in Washington became so great that the authorities decided to let the marchers parade to the Capitol to present their demands. So early on the morning of Dec. 6th, the marchers lined up and started to parade. Police were lined on each side of the marchers—a policeman for each of the marchers—which gave it the appearance of a display of the strength of the Washington police rather than a hunger march.

As the march continued the police still persisted in provoking trouble. They stepped on the feet of two women marchers, stuck their big flat feet in the way to trip the marchers, poke them in the ribs with their night sticks, curse and insult our women and so on. Again the marvelous display of proletarian discipline was victorious.

The chosen committees to present the demands of the

conference also encountered trouble at the hands of the police. The committees were met on the Capitol steps by the police who tried to prevent their entrance into the house. Being unsuccessful, they then told them that of the 25 chosen and agreed number by Vice-Pres. Curtis and Speaker Garner, only 10 would be permitted to place the petition before the rulers of Wall Street. The committee vigorously protested, but realizing that it was most important that the petition be presented choose from their midst 10 and proceeded inside.

All the way to the Congress chamber they were most annoyed and aggravated by the police. When they entered the House of Representatives the whole room was in an uproar—no one knew where the delegates must go—one usher said come this way—another, fourth, this way—all done to

confuse the delegates. But finally they succeeded in presenting their demands. The delegation to the Senate were greeted in the same manner.

With police provocation from the very start, the bosses had hoped to discourage and smash the hunger march. Despite all this, the workers showed their determination to carry out all their mission to the very last that was in them. The wonderful discipline and militant struggle showed what the power of the worker is when organized and under proper leadership. All the splendid fight and demonstrations of militancy displayed by the hunger marchers should serve as an inspiration to the whole working class of America. So workers, unite! Join and organize! Unemployed Councils, in your city-towns and in your blocks—fight and resist police terror. Follow the magnificent example of the hunger delegates.

Mišų Darbininkai Išėjo Streikan

TIMMINS, Canada. — Jau buvo rašyta mūsų darbininkų spaudoj, kokiomis sąlygomis sutvarkytas darbas miškuose ir kokis jų "atlyginimas."

Dirbdami nuo ankstyvo ryto iki vėlai vakare, jie su dideliu vargu vos užsidirbdavo tai dienai maisto. Apie įsigijimą naujų drabužių, vietoj nuplėštų prie darbo, jie negalėjo nei svajoti. Turintieji naujesnius drabužius dar galėtų su jais per žiemą išdirbti; bet pavasarį, pabaigus darbą miške, neturės cento nei vieni dienai pragyventi; prie to ir nuogi liks. Dauguma dar liktų ir kompanijai skolinti. Mat, sugenda įrankiai prie darbo, ypač pjūklai greit lūžta žiemos laiku. Už keturių pėdų ilgio, vieno colio pločio pjūklą bosas lupa \$1.35, kuomet už medžių "kordą" moka darbininkui \$1.25. Reikia supjaut medžius po 4 pėdas ilgio ir sukrauti ketvirtinę krūvą 8 pėdų per 4 pėdas, kad padaryt "kordą;" tai bus 128 kubiškos pėdos. Prie to reikia dar kelių iškirsti, taip kad galima būtų juos išvežti.

Darbininkų Progresyviškumas

Aš su vienu draugu papuoliau į finų darbininkų "kempę." Tuojauš metėsi į akis jų vavyzdinga tvarka. Darbininkai visi revoliucinės dvasios; vakarais skaito komunistiškus laikraščius, draugiškai kalbasi, viens kito neužgauna, ypač į mus, kaipo kitataučius, maloniai žiūri. Nėra pas juos rieteny, kaip kad tarpe lietuvių, kur jų tik keli randasi. Reikėtų lietuviams imt pavyzdys iš finų darbininkų, pasimokinti, pamesti tusčius erzinančius gincus.

Paskelbta Streikas

Gruodžio 8 d. buvo paskelbta streikas kartu trijose "kempėse." Manoma, kad greitai laiku prisidės dar kelios kempės šioj apielinkėj.

Streiką paskelbus, bosas ne laikė kempėj nei vieno streikuojančio darbininko. Jis žinojo, kad darbininkai, išdirbę po kelias savaites, neturėjo užsidirbę nei vienai dienai maisto; o rokuojama buvo po dolerį per dieną už maistą.

Bet streikių likimu pasirūpino finų darbininkų organizacija. Jie turi nesenaį pasibudavotą svainę, netoli dirbamios vietos, stoties Porcupine. Ir kadangi daugumas darbininkų neturi nei cento pragyvenimui, todėl visus juos leido į minimą svainę, ir kol kas jiems čia duoda maistą, kuris yra perkamas už šauninių ir protinių darbininkų

centus, surinktus per tam tikrus susirinkimus, piknikus, parengimus ir tt.

Streikas tęsiasi toliau; darbininkai mano laimėti.

Kam Reikalinga Organizacija

Įsitėmykite, draugai darbininkai, kad šiame kringame krizio laike nėra kitokios išeities išsigelbėti nuo bado, alkių ir mirties, kaip tik per griežtą organizuotą kovą.

Leiskime, pavyzdžiui, jeigu nebūtų buvę minėtos organizacijos—kokiame padėjime mes būtume pasilikę prie tokių darbų ir sąlygų miškuose?

Visų pirm, būtų neįvykęs streikas, ir darbininkai būtų dirbę gyvulių vietoj per žiemą. Antra, jeigu, nepakeisdami tokio žiaurais išnaudojimo, kai kurie būtų metę darbą, tai būtų neturėję jokios prieglaudos, ir būtų buvę priversti sugrįžti į kempes ir nulenkt savo nuvargusius sprandus prieš išnaudotojus.

Na, o jeigu mes turėtume didesnę organizaciją? Tuomet galėtume visapusiškai vesti griežtesnę kovą prieš išnaudotojus, daugiau galėtume finansiniai parenti savo organizacijos, kitiems kovojantiems suteikti pagelbos, o kada stajame kovon mes ir iš jų gautume paramos.

Juk jau ne kartą buvo sakytą per mūsų darbininkiską spaudą, kad jokie ponai napsirūpins mus išvaduot iš vergijos, nes tai yra mūsų pačių uždavinys; mes patys privalome atsakyti tą klausimą; o atsakymas—kiekvienam stoti į mūsų kovingas organizacijas. Tik tame mūsų vienintėlė išeitis.

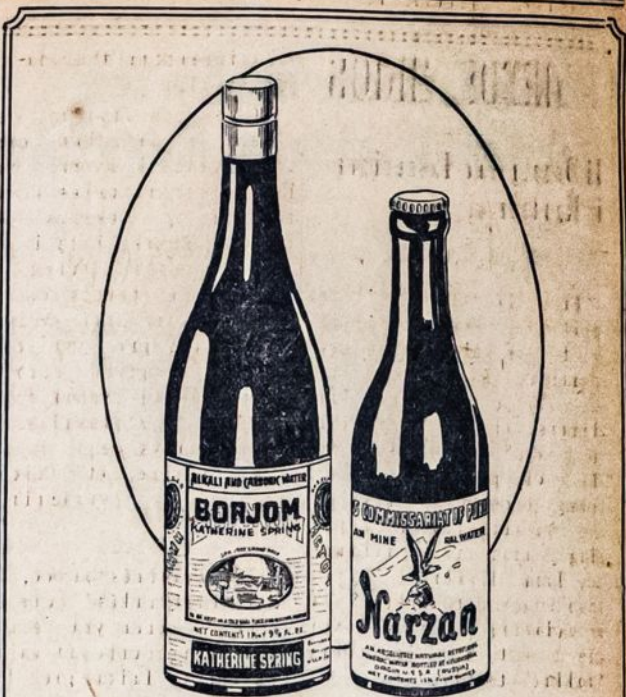
Bosai Bijosi Organizacijos

Prasidedant streikui, bosai, kiek galėdami, stengėsi įtikinti darbininkus, kad jokių būdu negalima ešą pakelti darbo mokesnį. Bosai taip gudriai ir net apgalestaudami išskaitliavo, kad ir taip "jiems nelieta pelno." Tokis švelnus, "įtikinantis" buvo bosų kalbų tonas, kad daugelį atsilikusių darbininkų jie suklaidino.

(Tasą 5-tam pusl.)

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA
Sąjės dėl Ballų, Koncertų, Bankietų, Vėtrinių, Susirinkimų ir tt. Pulkis staidius su naujaisiais įtaisymais. Keturiolikos būgų alėja.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel. Stagg 3841

SOVIETŲ MINERALINIAI VANDENYS

Pasauliniai pagarsėję, kaip naudingi sveikatai vandenys, iš Kaukazo Katarinos šaltinių, vadinami

BORJOM IR NARZAN

Tais vandenimis "Laisvė" gali aprūpinti klubus, aptiekas, restauracijas ir kitas įstaigas.

Ypač darbininkiskos organizacijos savo parengimuose turi duoti publikai sveikatai duoti ty naudingų gėrimų

Jie ateina iš Sovietų Sąjungos gatavai bonkose

BORJOM

Kvortinėse bonkose, kaina 40c. už bonką. Tai daktarų rekomenduojamas kaip viduriam naudingas vanduo. Vietoje saldintų kenksmyngų sveikatai gėrimų, gerkite sovietų Borjom.

NARZAN

Puskvortinėse bonkose, kaina 15 centų už bonką. Pagėsti viduriam maistą virškinti, priduoda apetito, akstina žmogaus kūną veikimą ir priduoda jėgos.

"Laisvė" prietato šiuos vandenius dėžėmis (cases).
Į dėžę cina:

BORJOM 40 BONKŲ I CASE NARZAN 100 BONKŲ I CASE

Po vieną bonką ir daugiau galima gauti sekamos vietose:

A. SAUKA Liet. T. Name, Main ir Vine Sts. MONTELLO, MASS.	LIET. AM. PIL. KLIUBO SVET. 197 E. 19th St. RAYONNE, N. J.
LIETUVIŲ SVETAINĖJ 29 Endicott St. WORCESTER, MASS.	PROGRESYVIO KLIUBO SVET. 408 Court Street ELIZABETH, N. J.
GEO. KRANCE 234 Plymouth St. BRIDGEWATER, MASS.	LIETUVIŲ SVETAINĖ 243 N. Front Street NEW HAVEN, CONN.
LIETUVIŲ SVETAINĖJ Binghamton, N. Y.	J. ZDANYŠ 350 Lyndwood Ave. WILKES BARRE, PA.
J. KLEKUNAS 1608 N. Main St. SCRANTON, PA.	V. ZABITA 126 Jackson St. NEWARK, N. J.
VALINCHUS PHOTO STUDIO 9 William St. PITTSBURGH, PA.	V. KUBER 1126 Grand Ave. TOWER CITY, PA.
S. REIKAUSKAS SHENANDOAH, PA.	S. PETCHULIS Marlin, Pa.
K. DEPSAS, KRAUTUVE 62 Union Ave. BROOKLYN, N. Y.	DARBININKŲ SVETAINĖJ 376 Broadway SO. BOSTON, MASS.
J. GINKUS KRAUTUVE 495 Grand St. BROOKLYN, N. Y.	AM. LIET. PILIEČIŲ KLIUBAS 315 Clinton Street BINGHAMTON, N. Y.
MARČIUKAS RESTAURACIJA 417 Lorimer St. BROOKLYN, N. Y.	LIET. ATLETŲ KLIUBAS 168 Marcy Ave. BROOKLYN, N. Y.
L. TILVIKAS, SVETAINĖJ 34 No. 7th St. EASTON, PA.	LIET. AM. PILIEČIŲ KLIUBAS 80 Union Ave. BROOKLYN, N. Y.
P. ZABLACKAS 635 Main St. CAMBRIDGE, MASS.	

Istaigos, kurios dar neturi šių vandenių privalo tuojaus reikalauti. Kreipkitės ypatiskai arba rašykite:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

"DARBININKŲ ŽODIS"

Kanados darbininkų mėnesinis laikraštis. Teikia žinias apie Kanados darbininkų reikalus, taipgi ir iš viso pasaulio. Laikraštis yra žurnalo pavidale ir turi 8 puslapius. Kaina metams tik 60 centų; pusei m. 30 centų, o pavienio numerio kaina 5 centai.

Visi Kanados darbininkai privalo skaityti savo laikraštį—"Darbininkų Žodį." Patartina ir Jungtinių Valstijų darbininkams užsirašyti.

Kreipkitės sekamu antrašu:

"DARBININKŲ ŽODIS"

157 Gore Vale Ave., Toronto, Ont., Canada.

VIETOS ŽINIOS

Iš Debatų apie Komunizmą ir Kapitalizmą

(Tąsa iš 6-to pusl.)

Fišė sakė, kad jis nesąs priešingas komunistams, jeigu tik jie kalbėtų apie savo principus. Bet, girdi, kam tie alkanųjų maršavimai, kam demonstracijos. "Ot prieš ką aš kovojau", šaukė fašistų vadas. Čia ponas Fišė pasakė mūsų oportunistų nuomonę. Jie irgi sako, kad jie nepriešingi komunizmo principams, ale kam Komunistų Partija mobilizuoja darbininkus kovai ir vadovauja jiems toj kovoj. Jie tą partijos taktiką vadina "arkline" taktika.

Scott Nearing nurodė, kad kapitalizmas trunija, nesdamas darbininkams neapsakomas kančias. Amerikos darbininkų mesės tuojuos nebeturės kitos išeities, kaip milijonai mirti badu, žuti, arba versti plutokratiją nuo sosto. Skaitlinėmis jrodė, kaip mašinerija kas met tūkstančius darbininkų išmeta iš pramonės ant visados. Jis išdėstė, kaip komunistų vadovaujamas proletariatas po revoliucijos konfiskuos dirbtuves ir fabrikus, pakinkys mašinas darbuo del labo dirbančiųjų, sutrupins darbo valandas, išriš bedarbės klausimą, nušluos nuo žemės paviršiaus išnaudojamą, pripaudą ir neadeklatių. Publika griausmingai sveikino Nearingo išvedžiojimus.

Rep.

MIRTYS—LAIDOTUVES

Juozas Martinaitis, 63 metų, 591 Halsey St., mirė gruodžio 15 d. Bus palaidotas gruodžio 19 d. Eyergreen kapinėse.

Laidotuvių apeigom rūpinasi graborius J. Garša.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-mo pusl.)

Draugė Karosienė sugrįžo iš Sovietų Sąjungos. Ji atvežė mums daug ką tokio brangaus iš darbininkų valdomos šalies. Ji tuos savo įspūdžius ir patyrimus pasirengus perduoti Amerikos darbininkams ir darbininkėms. Jeigu mes tikrai įvertinam jos kelionę, jeigu mes suprantame milžinišką naudą jos lankymosi Prieskari-niame Kongrese, jos tyrinėjimą gyvenimo sąlygų Sov. Sąjungoj,

tai prisirengime tinkamai prie jos prakalbu.

Garsinkime laiku ir visur. Nelaukime paskutinių dienų. Aplankykime kiekvieną namą lietuvio darbininko-kės su savo agitacija, su plakatais. Darbininkai išfoskę žinių iš Sovietų Sąjungos. Daugelis neskaityto mūsų spaudos, daugelis nedrįsta lankyti mūsų mitingų. Pakalbinkim juos gyvu žodžiu, kantriai, draugiškai nurodykim jiems, kaip svarbu yra atsilankyti į šias prakalbas. Jie mūs paklausys, jeigu tik dirbime, turėsime netik laikinus, bet pastovius organizacinius rezultatus.

Kaip skaitlinės parodo, LDS A ir "Darbininkės" vajuos eina neblogai. Tačiau yra vietų, kuriuos dar nesiranda ant vajininkų mapos. Laikas greit baigsis; irgi nebus gėda toms draugėms, kurios ne pirmo nepajudino savo organizacijos labui? Yra ir didesnių kolonijų ir stambių kuopų, kurios vajuoj per mažai darbuos.

Tokis apsilaidimas neatleistinas. Laiko turime nepilnas tris savaites, dar yra progą žengti pirmyn, jeigu tik smarkiau padirbėsime. Ypatinai didesnės kolonijos rytuose, kaip Philadelphia, Baltimore, Md. ir kitos turėtų rimtai susirūpinti.

Vakarų draugės dirba neatlaidžiai, pasiryžusiai, užtat joms ir sekasi. Padvigubinkime savo energiją, draugės. Ne pasyviai, ne žiūrėkime per pirštus, kaip kitos draugės dirba, bet aktyviai dalyvausime paskutiniose dienosėse vajuos. Pasekmės nustebins mus pačias.

Miškų Darbininkai Išėjo Streikan

(Pabaiga nuo 4 pusl.)

Naudojo bosai ir grąsinimus, sakydami, būk ši kompanija neturi skubaus užsakymo, ir jeigu darbininkai nesutiks dirbti už paskirtą algą, tai kempės bus uždarytos ir neturėsite jokio darbo.

Paskutinę dieną prieš streiką išėjus darbininkams prie darbo, bosai ir kiekvieną pavienį darbininką klausinėjo: "Ar tu dirbsi ar streikuosi?"

Darbininkai aiškinosi, jog taip, kaip dabar yra, "aš negaliu užsidirbti drabužiams, kuriuos nuplėšiu prie darbo; todėl tokiomis sąlygomis nedirbsiu."

O bosas su pagiežia atsakinėjo: "Aa, tai tu esi streiki-gyvenimo sąlygų Sov. Sąjungoj,

Iš to matosi, kaip bosai bijosi organizuotai kovojančių Streikiųjų Šelpimo Komiteto darbininkų. Nes organizuotai: A. Bizunas, John Zekoti, Aksele Katara, Mijk Depope.

Streikiųjų reikalavimai yra šitokie: \$1.50 už "kordo" su-plovimą ir tikrai 75 centus atskaityt iš darbininko už maistą per dieną.

Todel, draugai darbininkai, dar sykį persitikrinkite, kad būtina turite būti organizuotais, nes, priešingai, reikės žūti, per tokią žiaurią pripaudą ir išnaudojamą, kaip kad jau milijonai žuvo mūsų brolių-vergų.

Miškų Darbininkas. PIKIETŲ LINIJOS RAPORTAS APIE KANADOS MIŠKŲ DARBININKŲ STREIKĄ

PORCUPINE, Canada.—Su kiekvienu diena vis daugiau darbininkų apleidžia savo darbu stovyklas-kempes; daugiau prisideda prie streiko.

Streiko pikietų linijos komitetas raportavo gruodžio 11 d., kad vienoj kempėj dar dirba užsilikę keturi francūzai darbininkai, bet ir jie yra jau pasiryžę mesti darbą su 12 d. šio mėnesio. Kitoj kempėj dar dirbė 17 darbininkų sutinką geruoju apleist darbą trumpoj ateityj ir prisidėt prie streiko.

Kempij bosai paleido gaudus, būk jau būsia numusta po 25 centus diena už maistą; kur pirmiaus iš darbininko pėdės buvo išskaitoma po do-lerj už maistą per dieną, tai dabar rokusią jau po 75 centus, sulig bosų nuomonės, "jeigu katras grįš prie darbo."

Bet pats streikas visai nesiskaitys su kempij boselių pas-kalais; streikiariai turi reika-lą su pačia kompanija.

Streiko komitetas savo rap-ortuose pareiškė, kad nesu-tiks su jokiais nusilenkimais, o tik su pačių streikiųjų pasta-tytais reikalavimais.

Taigi iš visko matyt, kad streikas eina didyn kovojė už streikiųjų reikalavimus. Bet streiko laimėjimas priklausu nuo plačios darbininkiškos vi-suomėnės, kiek jie ateis mums pagelbon.

Miškų Streikiųjų Atsišauki-mas į Darb. Organizacijas ir Pavienius delei Pašalpos

Draugai darbininkai ir darbininkės! Kanados miškų strei-kierių šelpimo komitetas pra-dėti mums į pagelbą.

Pašalpa reikalinga labai skubi. Visi streikiariai tai buvusieji bedarbiai, ir iš pir-mos dienos, paskelbus streiką, retai kuris turėjo centų duos kasniui.

Šis miškų streikas yra be-galo sunki užduotis stovin-tiems jo eilėse. Streikiariai turi apie 30 mylių pikietavi-mo linija. Jie neturi gerų drabužių, tinkamo maisto ir t. t. Bet streikiariai išstveringai išsina į aktyvią kovą prieš plėšikus. Jie pasiryžę pri-vest išnaudotojus skaitytis su darbininkais,—jeigu tik kiti darbininkai ateis jiems pagel-bon.

Šis Kanados miškų darbi-ninkų streikas yra dalis griež-tos kovos prieš plėšikų grupę; dalis kovos viso pasaulio pa-vergtuju.

Todel, draugai darbininkai ir darbininkės, prisidėkite kiek galėdami. Kiekvienas jūsų paaukotas centas suteiks streikiariams daugiau energi-jos ir pasitikėjimo sunkiame momente, duos daugiau vil-ties laimėti ir kirs smūgį gru-pėi plėšikų.

Aukus prašome siųsti šiuo adresu: A. Bizunas, P. O. Porcupine, Ont., Canada.

Pasirašo Kanados Miškų Streikiųjų Šelpimo Komite-tas: A. Bizunas, John Zekoti, Aksele Katara, Mijk Depope.

WILKES-BARRE, PA.

Naujų Metų Pasitikimo Vaka-ras; Policijos Žiaurus Pasielgi-mas su Bedarbiais

Visom Wilkes Barre apie-linkė organizacijom svarbu žinoti, kad yra rengiamas ba-lus su programa tą vakarą prieš naujus metus (New Year's Eve.), Darbininkų Cen-tro svetainėje.

Palaukiami Darbininkų Cen-tro visos organizacijos turėtu bendrai veikti ir jį remti. Yra tarimas, kad kiekvienai orga-nizacijai bus atlyginimas už pasidarbavimą. Visos organiza-cijos, kurios kiek tikiety par-duos, tai pusė šumos eis į jų išdą. Tad visos organizacijos turėtu pasiminti tikiety ir visi nariai gerai juos platinti. Tad bus peino organizacijom, tuom pačiu sykiu ir Darbininkų Centru pagelba.

Draugai, jeigu jums tas Cen-tras reikalingas, tai parodyki-te darbais, o ne pastabomis ar vienais raginimais! Kitus ra-gindami dirbti, turime patys prisidėti bent tikiety parduvi-mu.

Visi apielinkės draugai yra širdingai kviečiami kuo skait-liangiausiai atsilankyti. Bus gardžių valgių ir visokių gėri-mų. Bus ir muzikantai gerai pasišokti.

Alkanųjų maršuotojai pri-buvo į Wilkes Barre gruodžio 2 d. Atvažiavo 6 pilni trokai ir apie 10 šiaip automobilių. Tarpo maršuotojų buvo ir daug juodvaidžių, merginų ir moterų; visi pilni entuziazmo, pasiryžimo ir linksmi. Bet ne-spėjo privažiuot prie Darbi-ninkų Centro, kur Wilkes Barre apielinkės delegacija buvo susirinkus ir laukė at-maršuojančius priimti,—atlė-kė policija, vieni ant arklių, kiti "kare", ir prisakė kuo-greičiausiai "neštis sau", ne-davė nei į Centrą jeiti vandens atsigerti. Policija žiauriai ap-siėjo ypatinai su vienu drau-gu iš N. Y., kuris važiavo su maršuotojais ir kuris traukė judamuosius paveikslus. Jis bandė ir Wilkes Barre tą pa-daryti. Bet kaip tik jį pama-tė policija, kad su kamera, traukia judžius, tai kaip žvė-ris pribėgo ir pradėjo matoti filmas iš kameros. Ištraukė visas filmas, sumetė į krūvą ant žemės, uždegė ir sudegi-no.

Stai kaip šios apielinkės po-licija atsinešė link maršuotojų. Bet maršuotojai nenusiminė, sulipo į mašinas ir, dainuoda-mi revoliucines dainas, važia-vo per miestą gatvėmis.

Taip pat mes išlydėjom maršuotojus, kurie per šaltį traukė į Washingtoną kovot už savo ir mūsų visų reikalus. O. Z.

PRANESIMAI IS KITUR

WORCESTER, MASS.

Priešfašistinio komiteto mėnesinis susirinkimas įvyks utarnike, 20 gruodžio, 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St., Visi nariai dalyvausite, nes yra daug svarbių reikalų aptartimi. Org. J. J. B. (301-302)

BRIDGEPORT, CONN.

Tarptautinis Darbininkų Apasi-gy-nimas rengia masinį susirinkimą 22 d. gruodžio (Dec.), 1932, 7:30 val. vakare; Workers Centre, 301 Fair-field Ave. Kalbės Joe Jackson, ne-seni paliuosutas iš pavieto kalė-jimo. Draugas Jackson išbuvo kalė-jiman 18 mėnesių tų už tai, kad vadovavo alkanų demonstraciją prie miesto rotulės.

CLEVELAND, OHIO

Liet. Darb. pašalpinės draugystės metinis susirinkimas įvyks serdoje, 21 gruodžio (Dec.), Lietuvių Darb. Svetainėje, 220 E. 79th St.; pradėlia 7:30 val. vakare. Šiame susirinkime bus renkama valdyba ir yra kitų svarbių reikalų aptarti. Kai kurių narių yra užsivilkusios mokestys, rūpinkitės užsimekėti, nes kitaip tapsite suspenduotais. O kurie ne-galite užsimekėti duokliu, tai jūsų pareiga būti metiniam susirinkime ir prašyti draugystės, kad pa-lauktų mokestių. Taipgi dar ne-liebrtas klausimas mūsų draugijos prisidėjimo prie LDS. Už neprabu-vima į metinį susirinkimą draugija bus žinoma 25c pinigine baus-me. Kuris negalite dalyvaui susi-rinkimo, praneškite valdybai. S. K. Mazon, 722 E. 127th St. (301-202)

Wilkes Barre, Pa.

4-to Rajono Kuopoms Pranėsimas—LDSA 4-to rajono metinė konfe-rencija atsibaigė sausio 8 d., Workers Center svetainėje, 325 E. Market St. Wilkes Barre, Pa. Konferencija yra šaukiamą 12:30 val. po pietų; Todel visos delegatės pribūkite laiku Sekr. P. Ruseckienė.

Wilkes Barre Apielinkė "Laisvės" nandai koncertas įvyk.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien atel-kite delei savo sveikatos išty-rimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fizi-kai stovite.

Odos Nušauš-ėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Sūlipnumas, Skilvio, Žarnų ir Mėšlaišarnės Ligos, Nervų Ide-gimas bei Reumatiški Nėsvėku-mai.

Kvėpuojamųjų Kanaly ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos nau-joviskais, moksliniais būdais. X-Spinduliai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Šiepu Išmirkstimai.

Prieinama Kaina Salygos pagal jūsų išgale Ištyrimas ir Patarimas Veltui

DR. ZINS Kalbame lietuviškai

Išsistigęs 25 metal 110 East 16th St. New York

Tarp 4th Ave. and Irving Place

Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniai 9 AM. iki 4 PM.

25 d vasario (Feb.), 1933. Koncerta rengia Bendro Veikimo Komitetas ir ALDLD 9 Apakritys ir LDSA 4-tas Rajonas.

Prašome visos apielinkės darbin-ku organizacijų nieko nerengti mi-nėtu diena ir kviečiame visus daly-vaui "Laisvės" koncerte.

CLEVELAND, OHIO.

Masinis J. Louis Englahal mirties paminėjimui susirinkimas atabus 28 d. gruodžio, Dec., t. y. petnėdies (301-302)

Sovietų Chocolate Saldainės

PADARYTOS SU VAISIAIS IR MEDUMI

Viena Dežutė Sveria Virš Svaro ir Parsiduoda Po 49 Centus

12 Dežucių Parduodama už \$4.25

Du Tuzinai Dežių už \$8.00

Persiuntimą Apmokame. Pinigus Prašome Prisiųsti Kartu su Užsakymais.

SOVIETŲ MIŠRIOS SALDAINĖS

DĖŽUTĖSE PO VIENĄ SVARĄ, KAINA 39c

Perkantiems nuo 6 iki 12 dežucių, kaina 28c už dežutę. Perkantiems po du tuziną dežucių ir daugiau, kaina 27c už dežutę.

TUOJAU REIKALAUKITE IR NAUDOKITE JAS

"LAISVĖ"

427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

TELEFONAS Pulaski 4-1090

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

[ZANGA DIENĄ IR NAKTĮ] 50c SUBATOS VAK. 75c

Antroji klasė) lasais išsinaudymas ir miegojimas per visą naklį ant trečio lova, orizum kambarys—35c

Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis su moder-niškaia pagerimais. Įtaisyta didelis plaukimui pri-das su šviežiu vandeniu. Lapiotos vantos išsiperimui veltui! MOTERIMS PANDELIAIS IR UTARNIN-KAIS, nuo 10 valandos diena iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsiperimo: Rusiškas, Tur-kiškas ir garo vonijos kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Debeoise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELROMS: B. M. T. elezentaru; išlypt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlypt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway kuru—išlypt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jer-sey valstijose

Užtikrinu, kad mano pa-tarnavimas bus atatinka-miausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valan-doje, prašau kreiptis prie manėsi sekandiu adresu:

1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 5196 Keystone—Main 1411

Rengkitės į Bazarą

LAUKIAM DOVANŲ NE VIEN TIK IŠ BIZNIE-RIŲ, BET IR IŠ VISŲ DARBININKIŠKO JUDEJIMO RĖMĖJŲ

Bazaras Įvyks 23, 24 ir 25 Gruodžio

NAUJAI ISTAISYTOSE "LAISVĖS" SVETAINĖSE

Macys's Bros. paaukojo puikią elektrinę lem-pą, draugai Namikas ir Seeger paaukojo radio ir kitokių muzikalių instrumentų. Draugė Bičiūnie-tė paaukojo gražų piešinį ir stiklinių dalykų.

PINIGINĖS AUKOS LABAI REIKALINGOS

Kad bazaras daiktais balansuotųsi, reikia da-pirkti daugelį daiktų. Todel labai reikalinga, kad draugai, kurie išgali, pirmesčių ir piniginių aukų.

PROGRAMA IR ŠOKIAI KIEKVIENĄ VAKARĄ

Yra pakviesta visa eilė chorų dalyvaui progra-moj, kas vakaras bus programa ir šokiai. Įzanga veltui.

9-tos **SUKAKTUVĖS** 9-tos

DAILY WORKER GYVAVIMO

Ivyks Didelis Apvalksčiojimas Vakare Prieš Nau-jus Metus

31 Gruodžio (December), 1932

DIDŽIAJAME BRONX COLISEUM

BUS KONCERTAS IR BALIUS

Įzanga 40 c. Pradžia 3 val. po Piet

Dalyvausite paminėjime devynių metų sukaktu-vėsė gyvavimo kovingo anglių kalboje darbininkų klasės diemraščio. Po programai smagiai pasišk-site prie šaunios muzikos.

Imkite Subway iki 177th St. Stoties.

VIETINĖS ŽINIOS

Šiandie Vakare Visi Lietuv. Darbininkų Organizacijų Nariai, į 'Laisvės' Svetainę!

Šiandien vakare yra šaukiama didelis susirinkimas "Laisvės" svetainėje, reikalais mūsų dienraščio bazaru. Bazaras gi jau čia pat. Jis įvyks "Laisvės" svetainėje, gruodžio 23, 24, 25 ir 26 d.

Šiame susirinkime turėsime išrinkti bazaru darbininkus, pardavinėtojus ir kt.

Sueikite, draugai ir draugės, visi komisijų nariai, tam išrinkti darbininkose organizacijose Brooklyne ir apeliuokite; būkite šio vakaro susirinkime taip pat visi nariai darbininkų organizacijų valdybų sykiu ir visos draugės ir draugai, kurie darbuojasi,

rinkdami bazarui įvairius daiktus.

Kviečiami esate į šį susirinkimą ir visi nariai kiekvienos darbininkiškos organizacijos, kaip kad ALDDL, LDSA, LDS, TDA, AIDO CHORO ir kt., taipgi kiekvienas ir kiekviena "Laisvės" skaitytojas, skaitytoja, rėmėjas bei rėmėja.

Visi sueikite, duokite savo sumanymų, pasiūlymų, kaip sekmingesni padaryt "Laisvės" bazarą.

Būkite visi ir visos, ir prasome nepavėluoti. Susirinkimas prasidės 7.30 val. vakare, šį pirmadienį. "Laisvės" Bazaru Komisija.

Senų Metų Paskutinis Vakaras

Draugai, kreipkit atydą. Eastnewyorkiečiai rengia senų metų baigimo balių. Bus gera programa, skanių valgių, pulki orkestra. Galėsite šokt lietuvišką valcą, rusišką kazoką ir amerikonišką fox trot. Muzikantai netingės. Galėsite valgyt, kol pilvas išsipūs. Bus vokiškų dešrų, rusiškų saldainių, lietuviškų kopūstų ir gėrimų importuotų iš East New Yorko. Viskas namų darbo. Mūsų gaspadiinės netingės pagaminti viską.

Nesakysiu nieko apie programą, bet bus kuo geriausia. Viso Brooklyno artistai mums padalyvus.

Bilietas iškalno 25 centai. Galima gauti pas komisijos narius ir pas drg. Jušką iš Central Brooklyno. Ateikite ir atsiveskite draugus, nes matot, kad ne vienaip, tai kitaip mes jus palinksminsimė. Jei ne su šokiais, tai su valgiais; jei ne su valgiais, tai su East New Yorko importuotais gėrimais. Neužmirskit senų metų sukaktuvių—vakare gruodžio 31 d. subatoje. (Labai žingeidu. Aš irgi stengsiuos sužinot, kokioj svetainėje bus tas vakarėlis, kad galėčiau su jums padalyt blogus senus metus.—Zeceris.)

B. Misevičiūtė.

Šnipas Pasmaugtas, Maišan Ikištas ir po pat Policijos Nosia Automobilį Paliktas

NEW YORK. — Vienas iš drąsiausių kriminališkų darbų buvo padarytas pereiną penktadienį. Gengsteriai pasiėmė Josepha Weshefskį, 25 metų amžiaus, buvusį kalinį, o paskutiniiais laikais policijos šnipą; įsitėpė jį į seną vogtą automobilį, surišo jį virve taip, kad keliai buvo priesti prie smakro, o kilpa ant kaklo; tuo būdu, kiekvienas Weshefskio pasispardymas, norint pasiliuosuoti, dar labiau jį smaugė. Taip pasismaugęs bei pasmaugtas, jis buvo ikištas j storą maišą, atvežtas ir automobilijje paliktas prieš pat langus Centre St. policijos stoties, tiesiai po langų policijos kapitono P. McVeigh, kuris eina pareigas šnipų viršininko.

Ketvirtadienį per policijos radijo būvę duota įsakymas visiems automobiliams policinams surast bei sugaut tą vogtą automobilį; o ant rytojaus šis automobilis su nužudytu žmogum valandų valandas stovėjo po pat policijos nosla ir tik, ant galo, vienas policinamas atkreipė į jį at-

M. GORKIO 40 METŲ JUBILĖJUS, KAIPŲ GARSIAUSIO PROLETARINIO RAŠYTOJO

Kas šiemet Amerikoje parašė tris geriausias proletarines apysakas? Sunku mums būtų iš sykio pasakyti. Bet tą nuspręs darbininkiški rašytojai; artistai ir visos masinis mitingas, kuris yra rengiamas paminėjimui Maksimo Gorkio 40 metų literatinės darbuotės.

Tas paminėjimas įvyks gruodžio 23 d., ateinantį penktadienį vakare, Central Opera House, 67th St. ir 3rd Ave., New Yorke.

Kurie bus pripažinti, kad parašė tris geriausias darbininkiškas apysakas 1932 metais, gaus visus Gorkio veikalus su juo paties parašu.

Maksimas Gorki yra plačiausiai žinomas pasaulij revoliucinių apysakų rašytojas, kuris su pirmu savo veikalu "Makar Čudra" pasirodė 1892 metais. Jo 40 metų literatinio darbo apvaikščioja dabar visų šalių sąmoningų darbininkai, augstai įvertindami svarbą proletarinės literatūros ir savo klasinės kultūros. Tad ir pačiame Gorkio minėjime New Yorke ateinantį penktadienį ragausime vaisių proletarinio meno ir literatūros darbuotės.

Bus suvaidinta vieno akto Gorkio sceniškas veikalukas "Ant Dugno:" bus puikios muzikos; paties Gorkio judamieji paveikslai ir tt.

Toj iškilmeį pasakys prakalbėles tokie įžymūs darbininkiški literatai, kaip John Dos Passos, Michael Gold, M. J. Olgin ir Joseph Freeman; taip pat kalbės Louise Thompson, ką tik sugrįžus iš Sovietų Sąjungos, kur ji buvo nuvykus gaminti judamuosius paveikslus iš Amerikos negrų gyvenimo.

Kiekviena lietuvių darbininkiška organizacija privalo turēt po porą delegatų tam vakarui; jeigu nėra susirinkimuose išrinkta delegatai, tad komitetai pasitarę turi pasiųst po porą savo narių. Delegatai gi bus skaitomi garbės sveičiai ir sėdės ant estrados. Gerai būtų nusinešt ir savo organizacijų vėliavas.

Tą Gorkio jubilėjų rengia Amerikos Revoliucinių Rašytojų Federacija. Draugai ir draugės, pasirūpinkite tikiėtus išanksto. Jie gaunami Rašytojų Federacijos centre: 114 West 21st Street, New Yorke.

tus ir atkartotinai kalba: Mes mirštame badu." Čia kalbėt taip netinka. Pamąstykite. Dirba, gauna mokēt, valgo po plutą duonos ir sako, kad miršta badu. Čia reikėtų jiems sakyti, kad jie pusbdžiai maitinasi, sunkiai dirbdami, o ne kad miršta badu.

3. Tūli aktorai kalbėjo tik sau, o ne publikai. Taip darydami gadinio ir geresnių aktorijų kalbas, nes kada vieno aktoriaus kalba girdis aiškiai, o kito nesigirdi, tai tada ir genda jų kalbos prasmė. Ir kartais net negalima suprasti, ką jie nori pasakyt. Kiekvienas aktorius turi stengtis taip pasakyt žodžius, kad visa publika girdėtų, o ne kad tik pasakyt juos.

4. Melodija dainos, kur teisme teisdariai, ponios ir ponai dainuoja žemu balsu, reikia pataisyti. Reikia tokia melodija pritaikyt, kad išsykio pusė teismo narių uždainuot gražiai, o paskui kita pusė įsimaišiusi sugadintų jų dainavimą. Tada būtų pajuokimas jų tvarkos. O šitai pat dainuotai, kaip kad dabar yra, žiūrėtojams atrodo, kad dainininkai ne į toną paimita ir negali dainuot. Ponai vienai dainuojant, taipgi reikia uždainuoti gražiai ir tik baigiant paspringt.

5. Nekurie aktorai labai mažai judėjo; rodos, kad jie buvo suvaržyti. Lošiant gi reikia jaustis liuosai ir nebijot veikt, judēt. Daugiausia mūsų aktorai judėjimą pamazina, o ne padaugina. Aš manau, kad newarkiečiai neišsėis už šitas mano pastabas, bet priims kaipo pamokas, suprąsdami, kad su pastabomis ir kritika daug geriau mes galėsime progresuoti dailėje, negu kad tylėdami. J. Juška.

Bergdžias Profesoriaus Bado Streikas

NEW YORK.—Jau keturios dienos, kaip išėjo į bado streiką Dr. Arthur Kraus, buvęs Lenkijos armijos oficerius, dabar filosofijos mokytojas Miesto Kolegijoj. Tuomi jis protestuoja prieš pogromus ir skerdynes, kurios yra Lenkijoj daromos prieš žydus. Bet tas profesoriaus streikas yra gana bergdžias darbas ir pasigarsinimas. Tikrai masinis revoliucinių darbininkų judėjimas tegali priversti Lenkų fašistų valdžią sustabdyti tuos pogromus.

Iš Debatų Apie Komunizmą ir Kapitalizmą

Penktadienį New Yorke didžiulėj Mecca Auditorum svetainėje buvo surengti debatai tarpe profesoriaus Scott Nearing ir reaktionieriaus Hamilton Fish. Tema buvo "Komunizmas versus kapitalizmas". Komunizmą gynė Nearing, o kapitalizmą Fish.

Įžanga į debatus buvo beprotiška augšta—nuo \$2.10 iki 55 centų. Pigių tikiėtų mažai tebuvo. Paskėmė tokia, kad visa svetainė apačia buvo apytuštė. Pigeis žiaungia būtų sutraukus tūkstančius darbininkų į šiuos debatus. Juos rengė žurnalas "New Masses".

Debatai buvo įdomūs. Prieš prof. Nearing argumentus už komunizmą sutirpo Fišes sapaliojimas apie kapitalizmo "gerumą". Pastarasis visai

"Laisvės" Kaina 3 Centai Kopija

Pirma Buvo 4c, Dabar 3c "Laisvę" galite gauti ant sekancijų stočių kas dien:

- Brooklyn Stands**
- So. 4th and Havemeyer Sts. Bedford Ave. and So. 5th St.
  - 187 Bedford Avenue
  - 223 Bedford Avenue
  - 222 Berry Street
  - 135 Grand Street
  - 287 Grand Street
  - 350 Grand Street
  - Marcy Ave. and Grand St.
  - 146 Union Avenue
  - Metropolitan and Lorimer Sts. 617 Grand Street
  - Graham Ave. and Stagg St. Flushing Ave. and Broadway
  - Hewes Street and Broadway
  - Lorimer St. and Broadway
  - 180 Grand Street
  - 114 Union Avenue
  - 67 Hudson Avenue
  - 60 Hudson Avenue
  - 114 Bridge Street

New York Stands

- Bowery and Delancey Street
- Bowery and Houston Street
- 3rd Avenue and 14th Street
- Chatham Square
- Desbrosses and Greenwich St.
- 685 Washington Street
- 1st Avenue and 42nd Street
- 1st Avenue and 4th Street

vyniojosi, rangėsi, kuomet jam buvo pastatytas griežtas klausimas, ką Amerikos darbininkams žada kapitalizmas ateityje? Viskas, ką reakcijos šu-las galėjo pasakyt, tai kad šis krizis, kaip ir kiti, kaip nors praeis ir vėl Amerikoje užtekėsianti gerovės saulė.

Nors Nearing pasakė, kad jis neatstovauja Amerikos Komunistų Partijos, bet jisai kietai ir gerai gynė komunistų poziciją ir nurodė, kaip komunistai mobilizuoja mases kovai prieš alkį ir už nuvertimą visos kapitalistinės išnaudojimo sistemos.

Fišė pasakė, kad jis nemano pertikrinti komunistus ir jų simpatikus, jog kapitalizmas yra geras ir reiklia jį palaikyti, bet, girdi, aš tikiu perkalbėti liberalus ir socialistus. Aš jiems, girdi, sakau: Jeigu paimsite valdžią į savo rankas, tai komunistai jus nuvers į 24 valandas. Todėl padėkite mums kovoti prieš komunistus. (Tarp ponai socialistai ir daro).

(Tąsa 5-tam pusl.)

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
PETRIK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA

VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdyimo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE

Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusiais gyslais širėkiniais

JOSŲ KONE MAŽAI TERA SEKRETŲ NUO X-RAY
Šiais sunkiais laikais daugelis jaučiasi neįsigale matyt daktaro. Dr. G. M. O'Malley 44 E. 63rd St. (tarpe Park ir Madison), per daugelį metų praktikavęs East New Yorke siūlo pilną išgaminavimą jįmant ir X-Ray tiktai už VIENĄ DOLERĮ laike šio mėnesio. Jeigu jūs jaučiatės sergancias per ilgoką laiką ir nematote kad bent kas būtų jums gelbėje, matykite Dr. O'Malley šią savaitę. Jis turi vieną iš geriausių X-Ray įtaisų mieste. Valandos: nuo 10-4 kasdien. Vakarinis—pavėdėliais, seredom, ketvergais ir subatom nuo 6-8. Sekmdieniais sulg sutarties. Eidami atsineškite šį skelebimą.

Dr. M. Maisel, Specialistas
Vyrų ir moterų ligų, šmias ir chronikas kraujo ir odos ligas, gydam įtirėkimu; kraujo ir plūsiės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square).
Val: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Egzaminacija už Dyką

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA
Norintieji budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteruoti ir maliauoti, matykite:
JUOŽA MICKONĄ
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise

Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puikiausios Architektūros
Tai geriausias meisteris tarpe lietuvių. Kurjems tik Mickūnas yra naujus namus budavojes, talses senus, pleisteravęs, ar maliavojes, visą jį rekomenduos, kaipo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonisku Stiliu
SYKĮ ATSIŁANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARCIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydam šmias ir chronikas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos. Padaras išvyrina kraujo ir šlapimo
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmdieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

JONAS STOKES
FOTOGRAFAS
Šiuomi pranešu savo kostumieriams, kad perkėliau savo studiją naujoi vietai, po numeriu 512 Marion St., kamps Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todėl paveikliai padaromi kuo puikiau.
JONAS STOKES
512 Marion St., kamps Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

KOJŲ LIGOS
Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdeimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatidė kojų skaudėjimai, kojų plūliuojanti skauduliai, niežintios kojų ekzemos—visi šie nesveikimai dabar yra gydomi naujaisiais vokiškais būdais be operacijų.
Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktikią vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofise valandos yra kasdien (apart nedėlienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVICIUS
GRABORIUS (UNDERTAKER)
162 Metropolitan Avenue (Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Evergreen 6-5810
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veseljomis, krikėtynomis ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĖ"

NOTARY PUBLIC TEL. STAGG 2-5043
MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIKIA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAMŲ KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKA PIRMAJAI PAGALBAI AMBULANSINŲ AUTOMOBILIŲ KURIUJ PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĖ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIA VIETA SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAL.
VISAS TAIŠ REIKALAS KREIPKITES Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENA IR NAKTĮ MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

DEKAVOJU PACIENTAMS
Aš dėkavuju visiems draugams už jų kreipimais prie maneš dėl mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praelyte ir aš pasizadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.
DR. H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 8 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 5-6281